

En ny chance til alle

- regeringens integrationsplan

Regeringen
Maj 2005

En ny chance til alle

- regeringens integrationsplan

Regeringen

Maj 2005

**En ny chance til alle
- regeringens integrationsplan**

Udgiver:

Ministeriet for Flygtninge,
Indvandrere og Integration
Holbergsgade 6
Tlf.: 33 92 33 80
Fax: 33 11 12 39
E-post: inm@inm.dk

Copyright:

Ministeriet for Flygtninge,
Indvandrere og Integration

ISBN: 87-91579-72-4

Elektronisk ISBN: 87-91579-73-2

Publikationen er tilgængelig på
Integrationsministeriets hjemmeside,
www.inm.dk

Indhold

1. Indledning - problemer og udfordringer	5
2. Det vil regeringen	10
2.1. Garanti for relevante uddannelses tilbud til alle unge	10
2.2. Det offentlige går foran	16
2.3. Kommunerne skal gøre mere for integrationen	17
2.4. Det skal kunne betale sig at arbejde	23
2.5. Fortsat indsats mod ghettoisering	28
2.6. Forebyggelse og bekæmpelse af ekstremisme og kriminalitet	32
Bilag I: Oversigt over relevante initiativer i Regeringsgrundlaget	
Bilag II: Gennemførte initiativer 2001 - 2005	

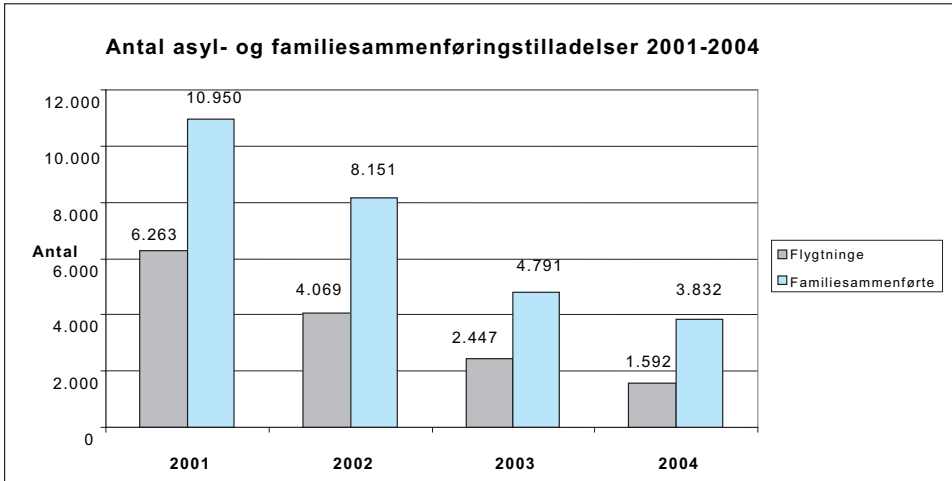
1. Indledning - problemer og udfordringer

Det er regeringens klare mål, at integrationen skal forbedres. Der skal være almindelig tilslutning til samfundets grundværdier som demokrati og ligestilling mellem kønnene. Flere indvandrere skal i arbejde, de unge indvandrere og efterkommere skal have en uddannelse i samme omfang som danske unge, og der skal gøres op med ghettoiseringen.

Det er uacceptabelt, at så mange indvandrere og efterkommere fortsat lever på kanten af samfundet - med en ringe tilknytning til arbejdsmarkedet og et markant ringere uddannelsesnivea end den øvrige befolkning. Det er helt uholdbart, at en stor gruppe borgere lever isoleret - og ofte også i isolerede boligområder - fra det øvrige samfund. Regeringen vil arbejde målrettet for, at udlændinge bliver en aktiv ressource i det danske samfund. Det har samfundet brug for. Og det skylder vi vores nye medborgere.

Regeringens faste og fair udlændingepolitik har skabt bedre balance i indvandringen. I dag kommer der langt flere udlændinge til Danmark for at arbejde eller studere end for at søge asyl eller familiesammenføring. Med indførelsen af 24-års-reglen har regeringen taget kampen op mod ægteskabsmønstre, som i mange tilfælde forhindrer de unge i at tage en uddannelse og komme ud på arbejdsmarkedet. Samtidig har regeringen gennem sin udlændinge- og integrationspolitik styrket princippet om selvforsørgelse.

Den faste og fair udlændingepolitik har skabt en solid basis for en vellykket integrationsindsats. Derfor vil regeringen fastholde denne kurs.

Regeringen har allerede sat ind blandt andet med reformer af integrationsloven og danskuddannelsesloven. Men udfordringen er stadig stor. Det tager mere end tre år at rette op på næsten et årtis misforstået laden-stå-til-hensyn. For eksempel står omkring halvdelen af indvandrere og efterkommere fra ikke-

Siden 2001 er beskæftigelsen blandt indvandrere og efterkommere øget med over 14.000, men den samlede beskæftigelsesfrekvens - det vil sige andelen, der er i arbejde - har været stabil.

Der er især en lav beskæftigelsesgrad for kvinderne. Blandt indvandrere og efterkommere fra ikke-vestlige lande er 40 pct. af kvinderne i arbejde mod 73 pct. blandt danske kvinder.

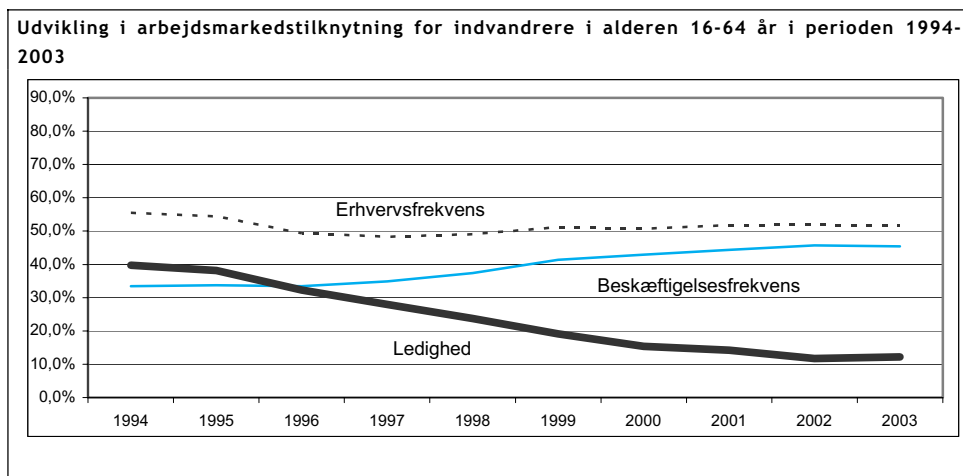
Indvandrere og efterkommere fra ikke-vestlige lande, 16-64-år	2001	2002	2003	2004
Antal indvandrere og efterkommere i arbejde	81.284	89.145	92.917	95.850
Registrerede ledige	12.753	11.298	12.251	16.618
Personer uden for arbejdsstyrken	83.990	89.388	94.400	94.343
Det samlede antal indvandrere og efterkommere mellem 16 og 64 år	178.027	189.831	199.568	206.811
Beskæftigelsesfrekvens	46%	47%	47%	46%

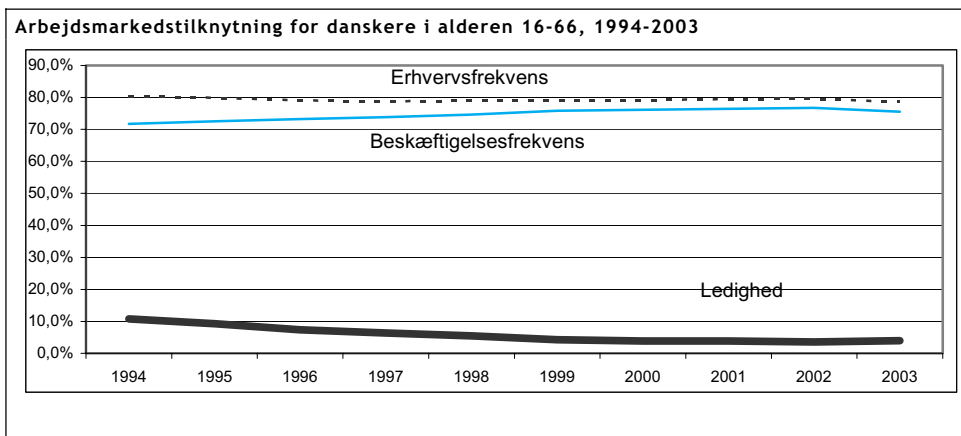
Kilde: Danmarks Statistikbank, RAS111, særkørsel fra Danmarks Statistik, og Integrationsministeriets udlændingedatabase, Udd6b.

vestlige lande fortsat uden for arbejdsstyrken. For resten af befolkningen gælder det kun hver femte.

Regeringen vil nu sikre, at alle får en ny chance.

Regeringens mål om, at op til 25.000 flere indvandrere og efterkommere er i arbejde i 2010, er ambitiøst. Men det er også et vigtigt mål. Vi har ikke råd til - hverken samfundsøkonomisk eller menneskeligt - at lade en så stor gruppe mennesker stå i udkanten af samfundet. Og vi må sikre, at samfundet ikke taber en stor gruppe unge, som ellers kunne være en vigtig ressource for fremtidens Danmark. Skal indvandreres og efterkommeres arbejdsmarkedsintegration forbedres på lidt længere sigt, er det nemlig afgørende, at børnene og de unge får en god skolegang og en god uddannelse. Regeringen vil styrke indsatsen for at støtte børnene i skoleforløbet, ligesom der skal være flere muligheder for unge mellem 15 og 17 år, der har forladt skolen. Og endelig skal incitamentet til at gå i gang med en uddannelse - i stedet for at modtage kontanthjælp - forbedres. Uddannelse er ikke blot vigtig for de unges muligheder for at komme ind på arbejdsmarkedet. Det er også en forudsætning for, at de i fremtiden kan deltage som aktive medborgere i sociale og demokratiske sammenhænge. Og for at de kan forstå og tilslutte sig det samfund og det fællesskab, som de er en del af. Regeringens tiltag på uddannelsesområdet skal derfor ses i sammenhæng med indsatsen for at forebygge og bekæmpe ekstremisme og kriminalitet. Det samme gælder den fortsatte indsats for at modvirke ghettoisering, der udgør en væsentlig barriere for integration i det sociale liv, i uddannelsessystemet og på arbejdsmarkedet.

Kilde: Ras111 www.statistikbanken.dk, Udd22 Udlændingedatabasen i Danmarks Statistik og egne beregninger.

Anm.: Til figuren er der brugt tal fra Ras111, som først starter i 1997, tallene er for personer 16-66 år, hvor tallene fra Udlændinge databasen er fra 16-64 år.

Regeringen fremlægger nu en række forslag, der vil styrke integrationsindsatsen yderligere. Ved at give tilbud - og ved at stille krav. Der er ikke tale om isolerede tiltag, men om hovedelementer i en langsigtet proces. Initiativerne tager afsæt i de mål for integrationen, som regeringen opstiller i regeringsgrundlaget 'Nye mål' fra februar 2005, og bygger videre på de omfattende reformer på integrationsområdet, som regeringen fik gennemført i perioden 2001 - 2005.

Regeringen vil styrke den aktive integrationsindsats; en øget indsats som på kort sigt medfører merudgifter, men på sigt vil være en god investering i fremtiden - både menneskeligt og økonomisk. Alle langvarige modtagere af kontanthjælp skal have deres sag gennemgået på ny og have de nødvendige tilbud. Regeringen vil over en treårig periode afsætte knap 600 mio. kr. hertil.

Med dette udspil vurderes op mod 10.000 flere at komme i beskæftigelse.

Hovedparten af initiativerne i regeringens integrationsplan omfatter alle borgere. Men de sigter først og fremmest mod at forbedre flygtninges, indvandreteres og efterkommeres muligheder for en god og hurtig integration i samfundet. Forslagene tager udgangspunkt i den viden, vi har nu, om de særlige problemer

og barrierer, som indvandrere og efterkommere støder på i uddannelsessystemet, på arbejdsmarkedet, i boligområderne m.m.

Med integrationsplanen lægger regeringen derfor op til en særdeles fokuseret indsats, hvor der sættes ind præcis dér, hvor der er et problem, en barriere eller et behov. Der skal tilvejebringes tilbud, der tager højde for de særlige forudsætninger og behov, som mange indvandrere og efterkommere har, og som dermed skal give dem en reel mulighed for at deltage og få del i samfundets vækst og velfærd på lige fod med andre. Samtidig er der en forventning om, at disse muligheder udnyttes fuldt ud.

Integration er ikke en opgave, der alene kan klares ved lovgivning eller en indsats fra det offentlige. En vellykket integration forudsætter, at alle tager et medansvar. Regeringen vil derfor holde fast i, at den enkelte indvandrer selvfølgelig mødes med samme krav og forventninger som andre borgere i Danmark. Men også kolleger, arbejdsgivere, fagforeninger og det frivillige foreningsliv kan spille en vigtig rolle.

Og så skal ikke mindst kommunernes integrationsindsats også forbedres. Nogle kommuner gør en god integrationsindsats, mens andre kommuner kan gøre det langt bedre. Derfor skal refusionssystemet ændres, så der er en klar sammenhæng mellem tilskud og refusioner og kommunernes indsats og resultater. I det hele taget skal den offentlige sektor gå foran, når det gælder om at forbedre integrationsindsatsen, og regeringen opstiller nu mere ambitiøse måltal for ansættelse af medarbejdere med anden etnisk baggrund end dansk på de statslige arbejdspladser. Og endelig skal arbejdsmarkedets parter og uddannelsesinstitutioner fortsat inddrages som aktive medspillere. Regeringen vil derfor tage initiativ til debat og drøftelser med blandt andet arbejdsmarkedets parter om udvikling af særligt målrettede jobforløb, øget anvendelse af de eksisterende muligheder for indslusningsløn m.v.

Endvidere vil Programbestyrelsen, som er nedsat i medfør af regeringens ghettostrategi, fortsat følge udviklingen i de enkelte udsatte boligområder og vil i den forbindelse vurdere behovet og mulighederne for yderligere initiativer.

2. Det vil regeringen

2.1. Garanti for relevante uddannelses tilbud til alle unge

En stor del af de unge med anden etnisk baggrund end dansk ønsker - som alle andre unge - en uddannelse for dermed senere at kunne få et arbejde og i det hele taget få flere valgmuligheder i livet. Men der er stadig alt for få, der gennemfører en uddannelse, ligesom deres arbejdsmarkedstilknytning - og de fremtidige udsigter hertil - stadig er dårlig sammenlignet med danske unge.

Det er uholdbart. Regeringen vil derfor nu sætte yderligere fokus og rette op på misforholdet mellem på den ene side de unges motivation og fremtidsforventninger og på den anden side de uddannelses- og beskæftigelsesmuligheder, der rent faktisk tegner sig for dem på nuværende tidspunkt.

Ingen unge bør forlade folkeskolen til ingenting og begynde deres voksne liv på kontanthjælp. Alle unge skal i gang med en uddannelse og have et job. Unge, som ikke får en uddannelse, har en væsentlig større risiko for at blive arbejdsløse og for i det hele taget at få et voksenliv på kanten af arbejdsmarkedet. Vi ved også, at uddannelse er vejen frem, hvis vi skal bryde den negative sociale arv og på længere sigt løfte beskæftigelsesniveauet for indvandrere og efterkommere. Derfor skal alle unge have garanti for et relevant tilbud om en uddannelsesplads, der passer til deres forudsætninger og kvalifikationer. Til gengæld skal de 18-25-årige ikke kunne få kontanthjælp, hvis der er oplagte uddannelsesmuligheder for dem.

Hvor går det galt, og hvad går galt?

Det fremgår af Tænk tankens rapporter, at en række faktorer - ofte flere samtidig - har betydning for, hvordan børn og unge med anden etnisk baggrund end dansk klarer sig socialt, i uddannelsessystemet og senere i livet på arbejdsmarkedet:

- **Familiebaggrund:** Forældrenes kendskab til det danske skolesystem - og deres egen uddannelsesbaggrund og arbejdsmarkedstilknytning:
 - Børn, der kommer fra familier, hvor forældrene er på overførselsindkomst, og som har en svag kontakt til det danske samfund (de isolerede børn), klarer sig dårligst i skolen og uddannelsessystemet.
 - Børnenes sociale og kulturelle isolation forstærkes, hvis de boligmæssigt lever isoleret fra det øvrige danske samfund.
- **Sociale og sproglige forudsætninger:** Børn og unge, hvis forældre er veluddannede, og som har et stærkt socialt netværk på tværs af etniske grupper, klarer sig generelt godt:
 - De har gode sproglige forudsætninger.
 - De har et godt kendskab til det danske uddannelsessystem og dets krav og muligheder.
 - De har en bred social omgangskreds, der inspirerer til et alsidigt uddannelsesvalg.
- **Sociale og faglige netværk på uddannelsesinstitutionerne:**
 - Manglende tilknytning til uddannelsesstedet og klassekammerater øger risikoen for, at de unge falder fra.
 - Unge, der siden barndommen har haft et dansk netværk, har nemmere ved at etablere kontakt til klassekammeraterne på ungdomsuddannelserne.
- **Praktikpladser:** Manglende praktikpladser er en væsentlig årsag til, at unge med anden etnisk baggrund - såvel de isolerede som de velfungerende - falder fra de erhvervsrettede uddannelser.

Kilde: Tænk tanken: 'Udlændinges vej gennem uddannelsessystemet', juni 2004 og 'Udlændinge på ungdomsuddannelserne', januar 2005.

Årsager til stort frafald blandt tyrkere i uddannelsessystemet

- Sprogproblemer
- Lavt uddannelsesniveau hos moderen
- Tidligt ægteskab

Kilde: Vibeke Jakobsen & Nina Smith, "The Educational Attainment of the Children of the Danish 'Guest Worker' Immigrants."

Det er ikke ligegyldigt, hvilken uddannelse de unge tager. Vi gør de unge en bjørnetjeneste ved at lade dem begynde på uddannelser, hvor de ikke kan få job bagefter. Derfor vil regeringen styrke indsatsen for at hjælpe og vejlede de unge til et fornuftigt uddannelsesvalg.

Der er særligt behov for at styrke uddannelsen hos unge indvandrere. Færre indvandrere starter på en uddannelse, og af dem, der gør, er der alt for mange, der falder fra, eller som vælger en uddannelse, hvor det efterfølgende er vanskeligt at få et arbejde. Endvidere har unge indvandrere sværere ved at finde en praktikplads end andre jævnaldrende.

Regeringen vil derfor gøre en ekstra indsats for, at unge med anden etnisk baggrund end dansk får en uddannelse i samme omfang som andre unge. Det kan ske ved at etablere praktiske indgange til flere uddannelser og ved at genindføre mesterlæren i erhvervsuddannelserne og i social- og sundhedsuddannelserne. Og ved målrettet at styrke skolernes arbejde med at finde praktikpladser. Med mesterlæren får unge en anderledes praktisk orienteret mulighed for at få en erhvervsrettet uddannelse. Regeringen vil også gøre en ekstra indsats for, at de unge i højere grad vælger uddannelser, hvor der er udsigt til arbejde i den anden ende. Den styrkede indsats skal begynde tidligt, og regeringen vil derfor forstærke indsatsen såvel før folkeskolen, som i folkeskolen og ikke mindst i det efterfølgende uddannelsessystem.

- Hver anden af de tosprogede elever læser så dårligt, at de ikke har forudsætninger for at tage en ungdoms- eller erhvervsuddannelse.
- Af de unge indvandrere og efterkommere, der begynder på en erhvervsuddannelse, falder seks ud af 10 fra. Dermed er frafaldet meget større for unge udlændinge, end for gruppen af unge som helhed.
- 10 pct. af indvandrerne i alderen 25-64 år fra ikke-vestlige lande har fuldført en dansk erhvervskompetencegivende uddannelse - til sammenligning er tallet 66 pct. blandt danskere.
- Indvandrere og efterkommere, der tager en uddannelse, får arbejde i næsten samme udstrækning som resten af befolkningen. Næsten otte ud af 10 efterkommere med en uddannelse har et job. Og job, der svarer til kvalifikationerne.

Regeringens konkrete handlingsforslag

Det er af stor betydning, at børn, der har et andet modersmål end dansk, behersker det danske sprog allerede før skolealderen, så de kan få en god skolestart og følge med i undervisningen i samme omfang som de øvrige børn. Og det er på samme måde vigtigt, at de tosprogede børn, der går i skole, løbende støttes i deres dansksproglige udvikling.

- **Målrettet sprogstimulering:** Sprogstimulering af tosprogede småbørn før skolestarten er effektiv. I folkeskolen har en evaluering af dansk som andetsprog peget på, at ikke alle tosprogede elever får den undervisning, de har krav på. Regeringen vil udvikle screeningsmaterialer til vurdering af tosprogede småbørns behov for obligatorisk sprogstimulering og til tosprogede elevers behov for støtte i dansk som andetsprog ved optagelsen i skolen m.v. Desuden udvikles test til vurdering af de tosprogede elever i skoleforløbet. Screeningsmaterialerne og testene skal sikre, at behovet for støtte i dansk tilegnelsen bliver afdækket. Screeningsmaterialerne og test stilles til rådighed for kommunerne i 2006 henholdsvis 2007.

Flygtninge- og indvandrerforældre har ofte - og især hvis de kun har en kort uddannelsesbaggrund - svært ved at forstå det danske skole- og uddannelsessystem. Det betyder, at det er vanskeligt for dem at give deres børn råd og vejledning om, hvilke muligheder børnene har efter grundskolen.

- **Styrket vejledning i folkeskolen:** Alle unge skal med. Vejledningsindsatsen i folkeskolens sidste klasser skal målrettes mod de elever, der er erfaring for ikke umiddelbart starter på en ungdomsuddannelse. Tidligere og mere utraditionel vejledning skal fremmes, og forældrene skal inddrages mere aktivt heri. Initiativet iværksættes i sammenhæng med regeringens initiativer vedrørende undervisningen efter 9. klasse.
- **Mere lektiehjælp:** Regeringen vil søge satspuljepartiernes tilslutning til, at der i forbindelse med satspuljeaftalen for 2006 afsættes særlige midler til oprettelse af flere frivillige lektieordninger rundt om i landet.

De unge med anden etnisk baggrund end dansk, der nu står og skal i gang med en ungdomsuddannelse, men som ikke tidligere har fået den hjælp i grundskolen, som de burde have fået, kan have svært ved at komme ind på og gennemføre en ungdomsuddannelse. Disse unge skal også have en mulighed for at komme i gang med en ungdomsuddannelse på lige fod med andre unge.

- **Nye ungdomsuddannelsesmuligheder:** Der etableres nye ungdomsuddannelsesmuligheder i form af mesterlære, herunder trainee-forløb og forpraktik. Deltagervilkår vil blive drøftet med arbejdsmarkedets parter i mesterlæreudvalget med henblik på ikrafttræden 2006. Endvidere skal der oprettes flere rigtige praktikpladser. Regeringen vil etablere en præmieringsordning, der belønner virksomheder, der opretter ekstra praktikpladser. Ordningen træder i kraft i 2005.

Undersøgelser viser, at manglende muligheder for at få en praktikplads er en væsentlig årsag til, at frafaldet blandt unge med anden etnisk baggrund end dansk er så markant højere end frafaldet blandt danske unge.

- **Flere praktikpladser til indvandrere:** Indvandrere har sværere ved at finde en praktikplads end andre jævnaldrende. Derfor skal erhvervsskolernes praktikpladsopsøgende arbejde styrkes. Regeringen vil udvide ordningen med et særligt grundtilskud til erhvervsskoler med mange indvandrere. Tilskuddet skal øremærkes til en målrettet indsats for at fremskaffe og fastholde praktikpladser, så flere indvandrere gennemfører en uddannelse, og færre falder fra. Ordningen iværksættes snarest.
- **Tilskud til skoler der skaffer ekstra praktikpladser:** Erfaringerne viser, at skolerne har sværest ved at skaffe de sidste ekstra praktikplad-

ser. Der er behov for at opsøge nye praktikpladsmarkeder og tænke i utraditionel markedsføring. Regeringen vil omlægge den eksisterende tilskudsordning til praktikpladser, således at skoler, der gør en ekstra indsats, vil blive belønnet herfor. Der vil blive fastsat måltal for den enkelte skole og etableret en bonusordning, der sikrer skolerne en klar tilskyndelse til en ekstra indsats, så alle unge kan få en praktikplads. Tilskuddet træder i kraft fra 1. januar 2006.

Det er vigtigt, at forældrene inddrages og ansvarliggøres i hele skole- og uddannelsesforløbet, så de kan støtte deres børn undervejs - både når det går godt, og når det går mindre godt. Mange flygtninge- og indvandrerforældre kan ofte have urealistiske forventninger til, hvilke uddannelser deres børn kan tage - og det kan resultere i forkerte uddannelsesvalg og efterfølgende frafald.

- **Forældreansvaret for de 15-17-årige skal styrkes:** Forældrene inddrages aktivt og ansvarliggøres i vejledningen af de 15-17-årige, blandt andet således at forældrene orienteres om vejledningstilbudet samt den unges uddannelsesmuligheder, og forældrene skal modtage meddelelse, hvis den unge står i risiko for eller har afbrudt en ungdomsuddannelse. Initiativet iværksættes i sammenhæng med regeringens initiativer vedrørende undervisningen efter 9. klasse.

Særligt blandt unge indvandrere og efterkommere er der en tendens til, at de efter endt grundskole ikke kommer i gang med en ungdomsuddannelse. Det går ikke. Det er et spild af muligheder for de unge og af ressourcer for samfundet. Det er derfor vigtigt, at såvel forældrene som de unge får et stærkt incitament til, at de unge fortsætter med en ungdomsuddannelse efter grundskolen.

- **Alle 15-17-årige skal i uddannelse eller job:** Unge 15-17-årige, der har forladt skolen, skal være i gang med uddannelse eller i job med et uddannelsesperspektiv. Regeringen vil omlægge børnefamilieydelsen, så den udbetales for unge 15-17-årige, der er i uddannelse eller i job med uddannelsesperspektiv. Initiativet iværksættes parallelt med initiativerne vedrørende den styrkede vejledningsindsats, jf. ovenfor.
- **Uddannelse i stedet for kontanthjælp:** Unge uden arbejde skal have en uddannelse. Vi svigter unge ved bare at give dem kontanthjælp. Regeringen foreslår derfor, at alle unge kontanthjælpsmodtagere mellem 18 og 25 år får pligt til at begynde på en relevant kompetencegivende

uddannelse, hvis de ikke har én i forvejen. Forslaget sikrer, at alle unge kommer i gang med en ungdomsuddannelse.

Unge kontanthjælp svarer i dag til SU for netop at give grobund for at begynde på en uddannelse. Regeringens forslag skal understøtte og tydeliggøre vejen til uddannelse. Hvis de unge ikke samarbejder med kommunen og søger ind på en relevant uddannelse, stopper kommunen udbetalingen af de unges kontanthjælp. Forslaget gælder kun unge, der ikke har problemer ud over ledighed, og ikke er forsørgere. Forslaget træder i kraft 1. januar 2006.

2.2. Det offentlige går foran

Den offentlige sektor har en forpligtelse til at gå foran i indsatsen for at få flere indvandrere i beskæftigelse, og der må ikke herske tvivl om, at det er et ansvar, som det offentlige tager på sig. Regeringen har allerede opstillet klare mål for ansættelse af indvandrere og efterkommere fra tredjelande i staten - og vil nu øge ambitionerne både på det statslige og det kommunale område.

Regeringens konkrete handlingsforslag:

Det offentlige har været for tilbageholdende med at ansætte indvandrere og flygtninge, der endnu ikke har de fornødne kvalifikationer til at blive ansat på ordinære vilkår. En vellykket integration forudsætter imidlertid, at der er tale om integration på alle områder - også i den offentlige sektor.

- **Flere indvandrere og efterkommere fra ikke-vestlige lande skal ansættes i den offentlige sektor:** Ud over at øge antallet af ikke-vestlige indvandrere og efterkommere i den offentlige sektor er formålet at skabe jobmuligheder, opkvalificere og nedbryde barrierer, så flere indvandrere og efterkommere får fast tilknytning til arbejdsmarkedet.
 - Det opstilles som mål, at ikke-vestlige indvandrere og efterkommere i 2007 udgør 4 pct. af de ansatte i staten. Måltallet træder i kraft straks og i løbet af 2005 gennemføres en ministerunde med henblik på at styrke indsatsen på de enkelte ministerområder. Endvidere vil institutionernes incitament til

at ansætte flere ikke-vestlige indvandrere og efterkommere blive styrket.

- Oprettelse af integrationsstillinger i staten vil blive udbredt efter den 80-20-model, som blev aftalt i de seneste overenskomstforhandlinger. Udbredelsen forventes igangsat efter sommerferien 2005.
- Politiet og forsvaret udgør tilsammen 30 pct. af de ansatte i staten. Derfor er det vigtigt, at indsatsen også styrkes på disse områder. Rigspolitichefen vil snarest og i løbet af 2005 iværksætte en intensiveret, målrettet rekrutteringsindsats, der henvender sig direkte til ansøgere med anden etnisk baggrund end dansk. Indsatsen vil blandt andet omfatte forberedende kurser målrettet optagelse på Politiskolen. På forsvarets område indføres fra 2006 'Forsvarets Dag' blandt andet med henblik på at øge rekrutteringen også af etniske minoriteter. Herudover undersøger forsvaret mulighederne for rekruttering af praktisk orienterede unge med anden etnisk baggrund end dansk til forsvarets korte uddannelser.
- Regeringen vil under de kommende kommuneforhandlinger søge at aftale et tilsvarende måltal på det kommunale område, således at måltallet kan træde i kraft senest primo 2006. Regeringen vil endvidere opfordre til, at integrationsstillinger også indbygges som mulighed i de kommunale overenskomster.

2.3. Kommunerne skal gøre mere for integrationen

Alt for mange indvandrere har i mange år passivt modtaget kontanthjælp. Mange har aldrig lært dansk, og mange har selv efter mange år i Danmark ikke de nødvendige forudsætninger for at kunne deltage i samfundslivet på lige fod med alle andre.

Indvandrere har sværere ved at få et arbejde end resten af befolkningen. Alligevel får rigtig mange af de indvandrere, der er længst væk fra arbejdsmarkedet, ikke tilbud om hjælp af kommunen. Der er færre indvandrere fra ikke-vestlige lande, der får tilbud om aktivering og uddannelse, end andre kontant-

hjælpsmodtagere. En mere aktiv indsats fra kommunerne er afgørende for en bedre integration på arbejdsmarkedet.

Aktivering har stort set samme positive effekt for kontanthjælpsmodtagere med andre problemer end ledighed, som for alle andre. Derfor skal det fremover være sådan, at alle kontanthjælpsmodtagere også har krav på og løbende får hjælp og aktive tilbud fra kommunen. I dag har kommunerne kun pligt til at give løbende tilbud til kontanthjælpsmodtagere, som ikke har problemer ud over ledighed.

Med regeringens forslag vil ingen længere blive overladt til at gå på passiv forsøgelse uden at få hjælp fra kommunen. Hverken dem, der har været her i mange år, eller dem, der lige er kommet. Alle skal have en ny chance. Alle vil fremover være sikret løbende aktive tilbud. Det vil i høj grad komme gruppen af indvandrere til gode, da det vil styrke deres muligheder for at få et job. På den måde undgår vi at tabe en gruppe af borgere på gulvet, der ellers risikerer at komme længere og længere væk fra arbejdsmarkedet.

De aktive tilbud skal både gives til indvandrere, der har været i landet i mange år, og nyankomne indvandrere. Fokus skal være rettet mod arbejdsmarkedet, og alle skal lære dansk hurtigst muligt. Det er ikke nødvendigt at tale perfekt dansk for at få et arbejde. Dansk skal så vidt muligt læres i kombination med et arbejde.

Det er helt afgørende for en vellykket integration, at kommunerne gør en aktiv indsats for at integrere indvandrere. Nye tal viser imidlertid, at der er stor forskel på, om der ydes en aktiv indsats for gruppen af indvandrere, og at der er stor forskel på, hvor gode kommunerne er, når det gælder om at få indvandrere og efterkommere i arbejde. Hvis alle kommuner fremover gør, som de bedste kommuner, er vi godt på vej.

- I dag har kommunerne kun pligt til at give løbende tilbud om aktivering til kontanthjælpsmodtagere, som vurderes alene at have ledighed som problem.
- Nogle kommuner vurderer, at syv ud af 10 kontanthjælpsmodtagere alene har ledighed som problem, mens det i andre kommuner kun er én ud af 10. Variationen er så markant, at den ikke kan forklares med forskelle i kontanthjælpsmodtagernes baggrund eller andre forskelle kommunerne imellem.
- Godt en tredjedel af kontanthjælpsmodtagere med problemer ud over ledighed modtager passiv forsørgelse i et helt år uden at deltage i aktivering. Blandt indvandrere på kontanthjælp er tallet højere. Højest er det for kvinder fra Libanon, Afghanistan, Irak og Somalia, hvor over halvdelen har gået et helt år uden at få tilbud om aktivering eller uddannelse fra kommunen.
- Nye tal viser, at aktivering har stort set de samme positive effekter for alle ledige, uanset om der er tale om personer med problemer ud over ledighed eller personer, der kun mangler et arbejde.

Det er ikke godt nok med så store forskelle i kommunernes indsats. Alle skal have de samme chancer og muligheder for at få et arbejde - uanset hvor i landet de bor. Kommunerne bør i langt højere grad udnytte de muligheder, de har for at hjælpe indvandrere i arbejde, og lære af andre kommuners erfaringer. Refusionssystemet skal give kommunerne et økonomisk incitament til at gøre en ekstra indsats. De kommuner, der tager opgaven alvorligt og gør en stor indsats, skal belønnes ved at få refunderet en større del af deres udgifter.

Og endelig skal betingelserne og rammerne for inddragelse af frivillige netværk forbedres. De frivilliges indsats retter sig ofte mod områder af samfundslivet, hvor det offentlige hverken kan eller skal blande sig; det sociale liv og det medmenneskelige ansvar. Mange mennesker får et arbejde gennem deres netværk og sociale kontakter, og det er netop her - i netværket og det sociale liv - at frivillige har deres styrke set i forhold til professionelle. Formidling af et arbejde gennem personlige kontakter kan gøre vejen til et arbejde både hurtigere og mere tryk. Og endelig har netværk og sociale kontakter betydning for, om de unge med anden etnisk baggrund end dansk gennemfører en uddannelse.

Regeringens konkrete handlingsforslag

På grund af den lave beskæftigelsesgrad for indvandrere og flygtninge er det helt afgørende, at de ikke lades i stikken i forhold til de mange muligheder, der er, for at komme i aktivering.

- **"Ny chance for alle"**: Regeringen har sikret, at der ikke længere kommer så mange indvandrere til landet for at søge asyl eller blive familie-sammenført. Nu skal vi derfor bruge tid og kræfter på at hjælpe de mange indvandrere, der er kommet til landet tidligere, og som i værste fald har gået i årevis uden få aktive tilbud, der kunne hjælpe dem tættere på arbejdsmarkedet. Derfor går regeringen i gang med en landsdækkende indsats - "Ny chance for alle" - hvor kommunerne tager fat i alle de kontanthjælpsmodtagere, der har gået i længere tid uden at få et aktivt tilbud. Målet med den styrkede indsats er at sikre, at alle får det tilbud, de har brug for, uanset om de skal henvises til et job, danskundervisning, jobtræning m.v. Aktive tilbud har en stor effekt, selvom man har gået passiv længe. Indsatsen, der i høj grad kommer gruppen af indvandrere til gode, løber fra midten af 2006 og to år frem og erstattes derefter af et lovkrav til kommunerne om løbende at give aktive tilbud til alle kontanthjælpsmodtagere, jf. næste forslag.
- **Alle kontanthjælpsmodtagere skal løbende have aktive tilbud**: Der skal være ret og pligt til løbende aktivering for alle kontanthjælpsmodtagere. I dag gælder det ikke for den store gruppe af kontanthjælpsmodtagere, der har andre problemer end ledighed.

Undersøgelser har vist:

- At aktivering har omtrent lige så god effekt for kontanthjælpsmodtagere med andre problemer end ledighed som for alle andre.
- At indvandrere udgør en væsentlig del af denne gruppe.
- At personer med andre problemer end ledighed i højere grad end andre går passive i længere perioder uden at blive aktive. Det er med til at mindske tilknytningen til arbejdsmarkedet.

Derfor skal kommunerne fremover have pligt til hvert år at give ét tilbud til alle kontanthjælpsmodtagere med problemer ud over ledighed, herunder den store gruppe af indvandrere på kontanthjælp. Som for al aktivering gælder det, at kontanthjælpsmodtagerne bliver trukket i ydelsen, hvis de ikke deltager i aktiveringen. Forslaget træder i kraft i umiddelbar forlængelse af den landsdækkede indsats "Ny chance for alle", jf. forslaget oven for.

Der er i dag meget store forskelle på, hvordan kommunerne håndterer integrationsopgaven. Både i forhold til de nyankomne udlændinge under integrationsloven og de udlændinge, der har været i landet i flere år. Det gælder f.eks. i forhold til andelen, der er tilmeldt Arbejdsformidlingen. Samtidig er der - i forhold til danske kontanthjælpsmodtagere - meget større spredning i kommunernes brug af aktiveringstilbud.

Disse forskelle mellem kommunerne viser, at der er behov for at tydeliggøre og forstærke kommunernes økonomiske incitament til at sikre en effektiv indsats.

- **Kommunerne skal belønnes for en aktiv integrationsindsats - introduktionsydelse:** Regeringen vil omlægge refusionen af kommunernes udgifter til introduktionsydelse og hjælp i særlige tilfælde, således at refusionen nedsættes fra 75 pct. til for eksempel 50 pct. for nyankomne under integrationsloven. Den sparede refusion kunne finansiere en tilsvarende stigning i det resultattilskud, som i dag ydes for de udlændinge, der kommer i ordinært understøttet beskæftigelse og/eller består en danskprøve - herunder selvforsørgende familiesammenførte udlændinge. Herved forbedres incitamenterne for kommunerne. Regeringen vil desuden komme med forslag til en samlet reform af det nuværende finansieringssystem for danskundervisning og introduktionsprogrammet. Målsætningen er at forenkle finansieringen og øge kommunernes incitament til at få gennemført danskundervisningen og opkvalificeringen til arbejdsmarkedet hurtigst muligt inden for den treårige periode. Det forventes, at indførelsen af nye finansieringsregler kan træde i kraft 1. januar 2007.
- **Kommunerne skal belønnes for en aktiv integrationsindsats - kontanthjælp:** Mange ledige kommer tættere på arbejdsmarkedet og tættere på et fast job, når de får aktive tilbud fra kommunen. Regeringen

vil belønne kommuner, der yder en ekstra indsats, og give de resterende kommuner et ekstra incitament til at gå i de aktive kommuners fodspor. Kommuner, der gør en aktiv indsats, skal derfor have en større del af deres udgifter refunderet. Omvendt skal kommuner, der ikke løbende giver kontanthjælpsmodtagere tilbud om aktivering og uddannelse, have en mindre del af deres udgifter refunderet. Kommunernes refusionssatser for forsørgelsesydelse (kontanthjælp og starthjælp) bliver ændret, så ydelser i aktive perioder refunderes med for eksempel 65 pct., mens ydelser i passive perioder refunderes med for eksempel 35 pct. I dag er refusionssatsen for begge ydelsestyper 50 pct. Den høje refusion skal gælde alle ydelser under aktivering, det vil sige opkvalificering, virksomhedspraktik og løntilskud, og giver dermed både kommunerne en kontant belønning for en aktiv indsats og et incitament til at gøre mere ved integrationen. Kommunerne under ét får uændrede vilkår, da kommunernes samlede statstilskud reguleres for eventuelle mer- eller mindreudgifter i forhold til i dag. Forslaget træder i kraft den 1. januar 2006.

Danskuddannelse skal være en genvej til integration på arbejdsmarkedet og i samfundet. Det må ikke være en barriere, der forsinkes og udskyder integrationen. Sammenhængen og samspillet mellem danskuddannelse og beskæftigelse skal derfor styrkes yderligere.

- **Dansk med jobeffekt:** Dansk på sprogcentre skal være en genvej til beskæftigelse. Jobguides på sprogcentre skal hjælpe udlændinge direkte i beskæftigelse, etablere jobklasser og være en samlet indgang for lokale virksomheder til danskuddannelse for jobansøgere og ansatte. Sprogcentre skal have bedre muligheder for at tilbyde udlændinge sprogpraktik i privat og offentlig virksomhed og etablere tilbud om lektiehjælp til alle udlændinge med behov herfor (sprogpraktik, jobguides på sprogcentre m.m.). Regeringen vil tage spørgsmålet op i forbindelse med satspuljeforhandlingerne for 2006.

Alt for mange indvandrere og flygtninge - både nyankomne og dem, der har boet i Danmark i en årrække - mangler de vigtige kontakter og sociale netværk, der kan være afgørende for en velintegreret hverdag på alle områder af samfundslivet. De frivillige netværk og foreninger kan spille en helt central rolle for den daglige integration i civilsamfundet, og det er vigtigt, at kommunerne i højere grad medtænker de frivillige aktører i integrationsindsatsen.

- **Frivillige familier og netværk:** Regeringen vil søge satspuljepartierne tilslutning til, at der i forbindelse med satspuljeforhandlingerne for 2006 afsættes særlige midler, der skal forbedre rammerne for, at familier, foreninger, lokalgrupper og andre kan bidrage til en god integration i lokalmiljøet af flygtninge og indvandrere.

2.4. Det skal kunne betale sig at arbejde

Vi skal som velfærdssamfund sikre, at alle får mulighed for at klare sig selv. Vi ved også, hvad det betyder for børn, at forældrene har et arbejde og er tilfredse med deres liv. Børn, hvis forældre ofte er ledige, har større risiko for selv at blive ramt af ledighed. Børn, hvis forældre lever på kontanthjælp, har større risiko for selv at komme til at leve på kontanthjælp. Børn, hvis forældre hører til den lavest lønnede del af befolkningen, har større risiko for selv at få et lavtlønsjob. Det gælder i særlig grad børn og unge med anden etnisk baggrund end dansk, hvor der er en markant sammenhæng mellem deres forældres uddannelsesbaggrund og tilknytning til arbejdsmarkedet og deres egne muligheder for at gennemføre en uddannelse. Det er en ond cirkel, som skal brydes.

Et grundlæggende princip for regeringen er, at det altid skal kunne betale sig at arbejde. Det skal vi gøre ved at give ledige på offentlig forsørgelse bedre økonomiske incitamerter til at tage et arbejde. Og ved at sikre, at de alle også reelt står til rådighed for arbejdsmarkedet.

Når man modtager forsørgelse fra det offentlige, har man pligt til at yde noget til gengæld. Ledige skal stå til rådighed for arbejdsmarkedet og skal hele tiden aktivt forsøge at udnytte de muligheder, de nu engang har for at få et arbejde. For at sikre, at ledige også reelt står til rådighed for arbejdsmarkedet, og at de hele tiden har tydelige incitamerter til at tage et arbejde, vil regeringen nu i højere grad tydeliggøre, at princippet om 'Noget for noget' også gælder for kontanthjælpsmodtagere. Regeringen vil forbedre incitamerterne for den enkelte til at tage et arbejde. Målet er, at arbejde altid skal være at foretrække frem for offentlig forsørgelse.

Samtidig vil regeringen synliggøre, at der er mange ledige job. Også job, som ikke kræver særlige kvalifikationer. Med andre ord - at der er et reelt alternativ til offentlig forsørgelse.

Regeringen vil også sikre, at kontanthjælpsmodtagere, der melder sig syge, ikke risikerer at falde ud af aktive forløb i kommunen og glide længere væk fra arbejdsmarkedet. Sygemeldte kontanthjælpsmodtagere skal have den opfølgning, de har brug for og krav på.

- Der er ca. 27.500 kontanthjælpsmodtagere, hvor ægtefællen også er på kontanthjælp. Af dem har godt 20.000 været på kontanthjælp i mere end ét år. Tre ud af fire har indvandrerbaggrund.
- Når begge ægtefæller er på kontanthjælp, skal den ene ægtefælle tjene næsten 27.000 kr. om måneden, hvis familien skal have det samme til rådighed. Regeringen indførte i 2003 et loft over kontanthjælpen. Loftet betyder at den samlede ydelse nedsættes efter 6 måneder. Men selvom der er indført et loft, skal ægtefællen stadig tjene knap 22.000 kr. om måneden for at familien får mere til rådighed, hvis begge parter har været på kontanthjælp i over et halvt år.
- I 2001 var syv ud af 10 indvandrerne på kontanthjælp ikke aktivt jobsøgende eller parate til straks at tage et arbejde, jf. Rockwoolfonden.
- Hvis en kontanthjælpsmodtager udebliver fra aktivering, risikerer han eller hun at blive trukket i eller helt at miste kontanthjælpen. Der er imidlertid eksempler på, at sygemeldinger misbruges til at unddrage sig rådighedsforpligtigelse og sanktioner.

Regeringens konkrete handlingsforslag

Står man uden for arbejdsmarkedet, kan det være svært at overskue, hvor der er ledige job. Det gælder naturligvis også indvandrere og flygtninge. De indvandrere og flygtninge, der har en meget kort uddannelsesbaggrund, og som ikke har fået tilbudt opkvalificerende forløb i Danmark, opgiver måske på forhånd at søge et arbejde ud fra en forventning om, at de ikke har de fornødne sproglige og faglige forudsætninger. Det er derfor vigtigt, at de mange ledige job, hvor der ikke kræves særlige dansk kundskaber eller faglige forudsætninger, i endnu højere grad bliver gjort synlige.

- **Jobmulighederne skal være synlige:** Det danske arbejdsmarked er kendetegnet ved mange jobskift og høj fleksibilitet. Hvert år er der cirka 800.000 mennesker, der skifter job. Sidste år blev der alene slået 175.000 nye stillinger op på Jobnet.dk. Hvert syvende job krævede ingen særlige kvalifikationer. Det svarer til ca. 25.000 stillinger.

Regeringen vil lægge langt mere kraft bag formidling af alle ledige til job og vil sikre, at alle ubesatte job er synlige for de ledige.

Regeringen vil særligt synliggøre de ledige job, som ikke kræver særlige kvalifikationer. Derfor vil det nu blive sådan, at ledige kan gå direkte ind i jobnet.dk og søge efter "Job i mit område". Og de job, der kommer frem, vil være opdelt på job, der ikke kræver særlige kvalifikationer (Hotjob), og andre job.

Forslaget vil også betyde, at kommunerne, der formidler ledige job til ledige borgere, hurtigt får rigtig godt overblik over ledige job, der ikke kræver særlige kvalifikationer, og som kommunen kan opfordre ledige til at søge. Forslaget vil også være en hjælp for kommunerne i den landsdækkende indsats, "Ny chance for alle", hvor alle kontanthjælpsmodtagere skal have aktive tilbud eller formidles job, jf. afsnit 2.3. Initiativet sættes i gang i 2006.

Mange ledige indvandrere og flygtninge kan have behov for særligt tilrettelagte forløb, der kan hjælpe dem i arbejde hurtigst muligt.

- **Mere målrettet brug af virksomhedsnær aktivering til kontanthjælpsmodtagere:** Regeringen vil sammen med arbejdsmarkedets parter udvikle målrettede jobforløb, der skal hjælpe ledige hurtigst muligt i arbejde. Regeringen vil udvikle et målrettet jobforløb rettet netop mod de særlige behov, som mange indvandrere har, og som indvandrere derfor vil have særlig glæde af. Det kan for eksempel være et forløb med danskundervisning kombineret med virksomhedsnær aktivering - for eksempel løntilskud - hvor ledige får muligheden for at vise arbejdsgiverne, hvad de kan. De målrettede jobforløb skal supplere integrationsaftalen, som regeringen indgik med arbejdsmarkedets og de kommunale parter i foråret 2002.

Regeringen vil i arbejdet med jobforløbene have tæt kontakt til arbejdsmarkedets parter og blandt andet trække på deres branchespecifikke viden, så forløbene også bliver målrettet mod brancher, hvor der er mangel på arbejdskraft. Jobforløbene skal være på plads og klar til brug samtidig med den landsdækkende indsats 'Ny chance for alle'.

Nogle virksomhedsejere, der gerne vil tage aktivt del i integrationsindsatsen og ansætte flere med anden etnisk baggrund end dansk, kan være usikre på, hvordan en mangfoldig medarbejdersammensætning håndteres.

- **Udbredelse af mangfoldighedsledelse og integrationsværktøjer til virksomhederne:** Regeringen vil i efteråret 2005 i samarbejde med 10-15 store virksomheder iværksætte et mangfoldighedsprogram, hvor udlændinge får mulighed for at opkvalificere sig gennem ansættelse på flere virksomheder. Virksomhederne modtager kurser i mangfoldighedsledelse. Samtidig vil regeringen i samarbejde med for eksempel Junior Chamber og Foreningen Nydansker viderefremme erfaringer fra virksomheder, der selv har været igennem processer med ansættelse, til andre virksomheder.

Langt hovedparten af de par, der er på kontanthjælp, er indvandrere. Og mange af dem sætter penge til ved at gå på arbejde. Det er helt afgørende, at de økonomiske forudsætninger for at tage arbejde er til stede også for dem.

- **Styrkede incitamentter til at tage arbejde for ægtepar på kontanthjælp:** Kontanthjælpen til gifte er afhængig af, hvor meget ens ægtefælle tjener. Hvis begge ægtefæller er på kontanthjælp, modregnes det i den ene ægtefælles kontanthjælp, hvis den anden ægtefælle får et job. Det betyder, at ægtepar, hvor begge modtager kontanthjælp, risikerer at "hænge fast" i offentlig forsørgelse. Konsekvensen er, at gifte par på kontanthjælp har et meget lille - hvis overhovedet noget - økonomisk incitament til at tage et arbejde. Det kan med andre ord reelt ikke betale sig at tage et arbejde.

Med forliget om "Flere i Arbejde" blev den hidtidige ordning, hvor et ægtepar kunne vælge, at den ene ægtefælle ikke skulle stå til rådighed mod, at kontanthjælpen til den pågældende blev erstattet af et tillæg til den anden ægtefælle, udvidet, så kommunerne i dag kan beslutte at erstatte kontanthjælpen til én ægtefælle med et tillæg til den anden, hvis kommunen skønner, at den pågældende er reelt hjemmegående. Det såkaldte ægtefælletillæg udgør knap 2.700 kr. om måneden. Men meget få kommuner bruger ægtefælletillægget - og nogle kommuner har bevidst fravalgt at bruge tillægget.

Regeringen vil sætte streg under, at princippet om 'Noget for noget' også gælder for personer på kontanthjælp. Et par, hvor begge er på kontanthjælp, har som udgangspunkt et større rådighedsbeløb end et par, hvor begge har arbejde til mindstelønnen. Hvis begge ægtefæller skal have fuld kontanthjælp i længere tid, er det kun rimeligt, at begge aktivt udnytter deres muligheder for at få et arbejde.

Derfor foreslår regeringen, at en ægtefælle, der ikke inden for en 2 års periode har haft 300 timers ordinært arbejde, automatisk betragtes som én, der ikke reelt står til rådighed med den virkning, at hjælpen til den pågældende person bliver erstattet af et ægtefælletillæg til den anden ægtefælle. Samtidig foreslår regeringen, at ægtefælletillægget sættes op med 1.500 kr. Konsekvensen er, at det økonomiske incitament til, at den ene eller begge ægtefæller får arbejde, bliver væsentligt forbedret. Regeringen sikrer, at alle ledige job er synlige for de ledige - jf. forslaget ovenfor.

Forslaget vil særligt give indvandrere et bedre incitament til at tage et arbejde, da de udgør langt hovedparten af par på kontanthjælp. Det vil selvfølgelig være sådan, at ingen, der er forhindret i at arbejde på grund af sygdom eller barsel, vil blive omfattet. Forslaget vil heller ikke gælde for personer, der har så omfattende begrænsninger i arbejds- evnen, at de ikke kan varetage et job på det ordinære arbejdsmarked. Forslaget træder i kraft den 1. januar 2006.

Der kan være kulturelt betingede forskelle på, hvordan sygdom opleves. Men det er væsentligt, at det fra det offentlige gøres klart, hvad der forventes, når man sygemelder sig - nemlig at man deltager aktivt i forløbet med afklaring og behandling, så vejen tilbage til arbejdet bliver kortere.

- **Styrket opfølgning over for kontanthjælpsmodtagere, der melder sig syge:** Mange aktiveringstilbud bliver afbrudt eller helt aflyst, fordi den pågældende kontanthjælpsmodtager melder sig syg. Regeringen vil gerne sikre, at kontanthjælpsmodtagere, der melder sig syge, ikke risikerer at komme længere væk fra arbejdsmarkedet. Jo længere væk man er fra arbejdsmarkedet, jo sværere er det at komme tilbage.

Kommunerne har allerede i dag muligheder for at følge op og sanktionere sygemeldte kontanthjælpsmodtagere, der ikke deltager aktivt i at

vende tilbage. Men der er behov for at præcisere kravene til den enkelte og til kommunernes opfølgning. Kommunerne skal over for såvel kontanthjælpsmodtagere som sygedagpengemodtagere følge regelmæssigt op og udarbejde en plan for afklaring, behandling m.m. i samarbejde med læger og andre involverede. Det er selvfølgelig en forudsætning, at tilbuddene afpasses til sygdomsforløbet og til den enkeltes ressourcer. Forslaget sikrer, at kontanthjælpsmodtagere, der melder sig syge, får den hjælp og den opfølgning, de har brug for.

Det skal præciseres over for den enkelte, at det er en betingelse for at modtage kontanthjælp, at den sygemeldte deltager aktivt i forløbet med afklaring og behandling. Akkurat som en rask kontanthjælpsmodtager har pligt til at deltage aktivt i tilbud om aktivering. Forslaget betyder derfor også, at sanktionsreglerne bliver justeret, så alle sygemeldte kontanthjælpsmodtagere kan få trukket 1/3 af deres kontanthjælp, hvis de ikke deltager aktivt i at komme tilbage til arbejdsmarkedet. Forslaget træder i kraft den 1. januar 2006.

2.5. Fortsat indsats mod ghettoisering

Der er igennem de seneste mange år sket en stigende social og etnisk opdeling af det danske samfund. I visse almene boligområder har dette medført en betydelig koncentration af ressourcetsvage personer med sociale problemer og personer med anden etnisk baggrund end dansk.

- Andelen af indvandrere og efterkommere fra lande uden for Vesteuropa og Nordamerika mv. i almene boligafdelinger er steget fra 16 pct. i 1998 til mere end 21 pct. i 2002, svarende til en stigning på hen ved 30 pct.
- Andelen af indvandrere i almene boliger er nu tre gange så høj som i befolkningen som helhed.
- I de 25 pct. mest etnisk segregerede afdelinger udgør andelen af indvandrere i 2004 ca. 47 pct. svarende til en stigning på knap 18 pct. i forhold til 1998.
- Størstedelen af de afdelinger, som var mest segregerede i 1998, er også de mest segregerede i 2002, men der er dog afdelinger, som i 2002 er mindre segregerede end i 1998.
- Der er nu en tendens til, at indvandrere mv. spredes på flere almene afdelinger.
- Andelen af arbejdsløse - det vil sige personer på førtidspension, kontanthjælp og dagpenge - er dobbelt så høj i almene boliger som i befolkningen som helhed, men andelen er ikke steget væsentligt siden 1998. Også her er der tendens til, at de arbejdsløse spredes på flere afdelinger.

Kilde: Statens Byggeforskningsinstitut.

Det har en række uheldige konsekvenser for beboerne, der i vidt omfang isoleres i boligområderne, og som mangler mulighed for udveksling med det øvrige samfund. Specielt for indvandrere og flygtninge betyder det, at de afskæres fra nærkontakt med dansk sprog og kultur. Og det gælder ikke alene i selve boligområderne, men også i de lokale folkeskoler, daginstitutioner, fritidstilbud m.v. Og det har i særlig grad betydning for voksne indvandreres og flygtninges muligheder for at etablere netværk med danskere og for at få kontakt med arbejdsmarkedet - og dermed for deres børns muligheder for blandt andet at kunne gennemføre en uddannelse.

Områderne bliver dermed en barriere for den sociale og etniske integration. Denne udvikling er uacceptabel i et velfærdssamfund. Målet er derfor at udvikle områderne til steder, hvor beboerne kan leve et fuldt liv med alle de muligheder og fremtidsudsigter, som samfundet i øvrigt tilbyder. Samtidig er det også vigtigt at forhindre, at nye udsatte boligområder opstår, og at problemerne dermed bare flyttes frem for at blive løst.

Det kræver en helhedsorienteret indsats, hvor der spilles på mange strenge på én gang, herunder både boligsociale forbedringer, forbedringer af boliger og friarealer, forbedringer, der retter sig direkte mod at ændre beboersammensætningen i områderne, og tiltag der skaber mere åbenhed og handlekraft i boligområderne.

Med udgangspunkt i den strategi mod ghettoisering, som regeringen fremlagde i maj 2004, vil regeringen derfor fortsætte og forstærke indsatsen mod ghettoisering, ligesom regeringen i forbindelse med de kommende forhandlinger om Landsbyggefonden vil prioritere denne indsats.

Regeringens konkrete handlingsforslag

Regeringen har med de nye regler om kombineret udlejning skabt bedre muligheder for at bremse tilgangen af ressourcetsvage husstande til de udsatte boligområder. Rigtigt anvendt vil dette sammen med allerede eksisterende anvisnings- og udlejningsværktøjer efterhånden medføre en mere gennemsnitlig beboersammensætning. Regeringen ønsker at speede denne proces op og vil derfor tage følgende initiativer:

- **En hurtigere genopretning af beboersammensætningen.** Regeringen ønsker at speede denne proces op og vil derfor tage følgende initiativer:
 - I efteråret 2005 vil regeringen fremsætte forslag med henblik på at stimulere salget af ledige almene boliger i udsatte boligområder. Heri kan blandt andet indgå, at en del af salgsprovenuet kan anvendes til et løft af området.
 - For at skabe liv og arbejdspladser samt for at styrke mulighederne for lokale iværksættere vil regeringen endvidere gøre en målrettet indsats for at fremme erhverv i de udsatte områder.
 - Regeringen vil i efteråret 2005 fremsætte forslag, som indfører mulighed for, at kommuner med udsatte boligområder kan vælge at give tilskud til flytte-udgifter til ressourcetsvage beboere, der ønsker at fraflytte disse områder. I den forbindelse fokuseres der også på at fremme muligheden for klyngeud-

lejning/anvisning - det vil sige, at flere husstande, som ønsker at bo i nærheden af hinanden, på forskellig måde kan få sikkerhed for at kunne flytte til det samme område.

- De nuværende muligheder for at ændre beboersammensætningen synes ikke at blive udnyttet i tilstrækkeligt omfang. Regeringen vil derfor i efteråret 2005 igangsætte en informationskampagne for at øge vidensniveauet - både hos kommuner og boligorganisationer - om de muligheder, de har for at påvirke beboersammensætningen.
- Regeringen vil snarest tage initiativ til et samarbejde med boligorganisationerne og Kommunernes Landsforening om at fremme gennemsigtigheden på det almene boligmarked gennem etableringen af en ny boligportal med oversigt over mulighederne for at få en almen bolig.

Det er et vigtigt element i indsatsen mod ghettoisering, at boligområderne er tidssvarende, attraktive og socialt velfungerende - både for at kunne fastholde ressourcestærke beboere og for at kunne tiltrække en bredere kreds af boligsøgende. Regeringen vil derfor tage følgende initiativer:

- **Genopretning og kvalitetsløft.** Regeringen vil tage følgende initiativer:
 - Med henblik på at give de udsatte boligområder det nødvendige kvalitetsløft, som kan gøre områderne attraktive for en bred kreds af boligsøgende, vil regeringen i forbindelse med forhandlingerne om den fremtidige anvendelse af den almene sektors fonde afsætte midler til en renoveringsindsats i de udsatte områder.
 - Regeringen vil give mulighed for, at nedrivning i et meget begrænset omfang kan godkendes som led i et samlet løft af området.
 - Regeringen vil afsætte midler på finansloven for 2006 til sociale, forebyggende samt integrations- og beskæftigelsesfrem-

mende initiativer i boligområderne, herunder til at understøtte lokale aktiviteter og ressourcer.

- Regeringen vil snarest tage initiativ til at modernisere reglerne for, hvad almene boligorganisationer kan beskæftige sig med, således at der i højere grad skabes mulighed for magnetaktiviteter, der rækker ud over boligområdet og ud mod det omgivende samfund.

2.6. Forebyggelse og bekæmpelse af ekstremisme og kriminalitet

Et mangfoldigt samfund kan være en berigelse - menneskeligt, kulturelt og økonomisk. Men det stiller samtidig store krav om fordomsfrihed, åbenhed, ligeværd, accept, respekt og tillid. Og det forudsætter, at der er tilslutning til og accept af fundamentale grundværdier. Respekt for ytringsfrihed og det enkelte menneskes frihedsrettigheder og personlige integritet skal være værdier, som alle - uanset kulturel baggrund - værner om. Dialog er afgørende for, at der kan opnås en fælles forståelse for de grundværdier, som mangfoldigheden og integrationen skal bygge på. Ytringsfriheden garanterer, at denne dialog kan foregå frit, og at alle - og ikke kun repræsentanter og talsmænd - kan bidrage og give deres mening til kende. Det danske samfund vil og skal gå meget langt for at beskytte ytringsfriheden - og dermed også retten til at være uenig og kritisk. Men denne demokratiske ret må ikke misbruges til at forhåne og fornædre andre mennesker på grund af deres køn, kulturelle eller etniske baggrund m.v. Regeringen vil under ingen omstændigheder acceptere, at personer udsættes for trusler, voldelige overgreb eller lignende, fordi de med lovlige ytringer tager del i den offentlige debat.

Visse grupper vender samfundet ryggen og respekterer ikke grundlæggende værdier om demokrati, personlig frihed, ligeværdighed, pligter og rettigheder for alle uanset køn, hudfarve og overbevisning. De seneste år har der været en stigende tendens til, at nogle unge indvandrere og efterkommere - og i visse tilfælde mindre børn - samler sig i gadebånd og begår alvorlig kriminalitet m.v. Undersøgelser viser, at det i særlig grad er en tendens, som man ser blandt børn og unge i de socialt udsatte boligområder. Endvidere har der været eksempler på ekstremistisk påvirkning af skoleleverne på skoler på den københavnske vestegn og på Nørrebro. Der er tale om påvirkning og forsøg på hverv-

ning af børn og unge til bevægelser med holdninger, som strider mod det danske samfunds grundværdier.

Regeringen vil øge indsatsen for at styrke samfundets demokratiske værdier og for at forebygge og bekæmpe ekstremisme og kriminalitet. Indsatsen skal ses i sammenhæng med regeringens øvrige indsatser for dels at fremme uddannelse og beskæftigelse blandt indvandrere og flygtninge, dels at modvirke ghettoisering.

Regeringens konkrete handlingsforslag:

- **Bedre beskyttelse mod politiske overgreb:** Regeringen vil i den kommende folketingssamling fremsætte forslag om, at det skal anses som en skærpende omstændighed ved udmåling af straffen, hvis en forbrydelse er begået med baggrund i offerets lovlige ytringer i den offentlige debat.
- **Betinget udvisning af kriminelle indvandrere:** Regeringen vil indføre regler om betinget udvisning, som skal anvendes til at give den kriminelle en klar advarsel om, at næste skridt ud på en kriminel løbebane kan betyde, at den pågældende udvises.
- **Forebyggende og kriminalpræventive foranstaltninger:** Regeringen vil inden udgangen af juni 2005 komme med en redegørelse for foranstaltninger af forebyggende og kriminalpræventiv karakter, som kan iværksættes over for grupper af yngre personer, der giver anledning til uro og utryghed i lokalområder. Disse foranstaltninger tænkes anvendt som led i en styrket indsats over for de unge, som endnu ikke er involveret i alvorligere kriminalitet, og som vil kunne hjælpes til en kriminalitetsfri tilværelse.
- **Strategi for en forstærket indsats mod kriminelle netværk og grupperinger:** Regeringen vil ligeledes inden udgangen af juni 2005 fremlægge en strategi for en forstærket indsats mod de kriminelle netværk og grupperinger, der begår alvorligere kriminalitet. Strategien vil omfatte alle relevante netværk og grupperinger uanset nationalitet og etnisk tilhørsforhold og vil blandt andet inddrage midler og erfaringer fra den hidtidige rockerindsats, herunder blandt andet analyse af indsam-

lede oplysninger med henblik på målrettede konkrete efterforskninger, skærpet tilsyn og kontrol, en mere synlig politiindsats og et styrket samarbejde mellem alle relevante myndigheder.

Styrkelse af forældreansvaret: Forældre, som ikke lever op til deres forældreansvar, og som for eksempel ikke støtter deres børn i forhold til skolegang og i forhold til at undgå kriminalitet, skal tilbydes programmer, der skal lære dem at forstå og påtage sig deres ansvar. Forældre, som ikke lever op til konkrete pålæg, skal kunne trækkes i børnefamilieydelsen. Regeringen vil i næste folketingssamling 2005 - 2006 fremsætte lovforslag til styrkelse af forældreansvaret, der kan fremsættes i næste folketingsamling 2005-2006.

Bilag I: Oversigt over relevante initiativer i Regeringsgrundlaget

Opvækst og uddannelse

Obligatorisk børnehaveklasse

Det er vigtigt, at børnene får en god start i folkeskolen, fordi det er hér, grundlaget for barnets videre udvikling og uddannelse bliver skabt. Regeringen vil udvide undervisningspligten fra 9 til 10 år ved at gøre børnehaveklassen til en obligatorisk del af grundskolen. Undervisningspligten indtræder den 1. august i det kalenderår, hvor barnet fylder 6 år.

Obligatorisk lektiehjælpsordning

Regeringen ønsker, at børn og unge af indvandrere, som ikke kan få støtte til skolegang og uddannelse derhjemme, kan få lektiehjælp uden for hjemmet. Regeringen vil sikre, at kommunerne i samarbejde med frivillige kræfter i de særligt belastede områder kan udvide eksisterende og oprette nye lektiehjælpsordninger for børn og unge fra mindre ressourcestærke indvandrerfamilier.

National handlingsplan for læsning

Mere end hver sjette elev forlader i dag folkeskolen uden brugbare læsefærdigheder. Gode læsefærdigheder er nøglen til uddannelse, job, deltagelse i demokratiet og i samfundslivet i øvrigt. Regeringen vil fremlægge en bred national handlingsplan for læsning.

Styrket danskundervisning

Regeringen vil endvidere sikre, at 1.-3. klasserne i folkeskolen får en ekstra ugentlig time i dansk. Det vil forbedre mulighederne for at opfange de svageste elever tidligere og styrke de basale faglige færdigheder.

Fremme af evalueringskultur

Regeringen vil styrke evaluering i folkeskolen ved at give skolerne pligt til at evaluere elevens udbytte med udgangspunkt i de bindende mål for undervisningen, som blev iværksat i 2003. Regeringen vil fra og med skoleåret 2005/06 påbegynde indførelse af nationale, obligatoriske test i læsning i 2., 4., 6. og 8. klasse, matematik i 3. og 6. klasse, engelsk i 7. klasse og naturfagene i 8. klasse.

Reform af undervisningen efter 9. klasse, således at den i højere grad sikrer den unges overgang til ungdomsuddannelserne - primært erhvervsuddannelserne.

Det skal være hovedreglen, at unge fortsætter direkte i en ungdomsuddannelse efter folkeskolens 9. klasse. Regeringen vil i efteråret 2005 fremsætte forslag til en grundlæggende reform af undervisningen efter 9. klasse, så den alene målrettes de svageste elevers overgang til ungdomsuddannelse - primært erhvervsuddannelse. Der skal være tale om egentlige brobygningsforløb, så vidt muligt med praktikophold i virksomheder.

Obligatorisk afgangsprøve efter folkeskolens 9. klasse

Det er i dag frivilligt at deltage i folkeskolens afsluttende prøver. Regeringen ønsker, at alle unge har en god faglig ballast, når de forlader folkeskolen, og dermed bedre forudsætninger for at gennemføre en ungdomsuddannelse. Regeringen vil fremlægge forslag om, at alle elever ved afslutning af 9. klasse skal aflægge prøve i dansk, matematik, engelsk samt fysik/kemi, biologi og geografi.

Øget ansvarliggørelse af kommuner - systematisk opsøgende vejledning i forhold til unge og deres forældre

Regeringen ønsker, at kommunerne forpligtes til at tage et større ansvar for, at de unge, som forlader folkeskolen, kommer videre i uddannelsessystemet. Der er bl.a. brug for en mere målrettet og specifik indsats i forhold til unge indvandrere og efterkommere, hvor kun 40 pct. i dag gennemfører den uddannelse, de er startet på.

Kommunerne bør igangsætte et systematisk, opsøgende arbejde i forhold til unge - og deres forældre - som ikke starter, eller ikke forventes at starte på en ungdomsuddannelse efter 9. klasse, eller som falder fra en påbegyndt en erhvervsuddannelse.

Øget ansvarliggørelse af forældre og omlægning af børnefamilieydelsen, så den kun gives til forældre til de 15 - 17 årige, hvis børnene er i gang med en ungdomsuddannelse

Det er vigtigt, at forældrene aktivt motiverer og forbereder de unge på at gennemføre en uddannelse efter folkeskolen. Regeringen vil fremlægge forslag om at omlægge børnefamilieydelsen for de 15-17 årige unge, så den kun udbetales for unge, der er i gang med en uddannelse.

Uddannelsesgaranti for 18-19-årige i stedet for kontanthjælp

Unge mennesker bør ikke hensættes i passiv forsørgelse af det offentlige, men have en uddannelse og et arbejde. Alle unge skal have en garanti for, at de kan få en erhvervsuddannelse. Til gengæld skal de 18-19 årige ikke kunne få kontanthjælp, hvis der er oplagte uddannelsesmuligheder for dem.

Nedbrydelse af barrierer på erhvervsuddannelserne

For få indvandrere begynder på en erhvervsuddannelse. Uddannelserne skal gøres fleksible, så også unge udlændinge, der ikke har gennemført et fuldt dansk grundskoleforløb, kan komme ind på en erhvervsuddannelse og gennemføre den. Der skal skabes en holdningsændring blandt de unges forældre i retning af at anerkende og prioritere praktisk orienterede uddannelser.

Genindførelse af mesterlæren

Regeringen vil genindføre mesterlæren som et supplement til de eksisterende muligheder for at tilrettelægge erhvervsuddannelser. Praktisk orienterede unge kan have et særligt behov for at være tilknyttet en arbejdsplads fra starten af uddannelsen for at få et tilstrækkeligt fodfæste på arbejdsmarkedet efter afslutningen af grundskolen eller måske efter nogen tid uden for både uddannelse og beskæftigelse.

Præmiering af virksomheder, der tager flere praktikanter

Regeringen vil sikre en økonomisk tilskyndelse til de arbejdsgivere, der bidrager til at løfte opgaven. Regeringen vil derfor inden for rammerne af Arbejdsgivernes Elevrefusion (AER) foreslå at etablere en ordning, hvor virksomheder, som opretter ekstra praktikpladser, modtager et kontant beløb som anerkendelse herfor.

Tidligere danskundervisning

Regeringen vil give intensiv danskundervisning straks fra det tidspunkt, hvor flygtningen får opholdstilladelse, og for kvoteflygtninge allerede før ankomsten.

Beskæftigelse

Flere indvandrere i arbejde

Regeringens mål er at få 25.000 flere flygtninge, indvandrere og efterkommere i arbejde inden 2010. Regeringen vil udarbejde en national handlingsplan for at få flere indvandrere i beskæftigelse.

Regeringens indsats vil i den første fase tage afsæt i følgende indsatsområder:

- Indvandreres grundlæggende kvalifikationer, herunder særligt dansk-kundskaber, skal styrkes.
- Anvendelsen af indslusningsløn, løntilskud og mentorordninger skal udbygges.
- Eftersyn af løntilskudsordningerne.
- En handlingsplan med konkrete initiativer og mål for hele den offentlige sektor. Den offentlige sektor vil have et betydeligt ansvar for at løfte den samlede opgave.
- Styrkelse af indsatsen i forhold til etniske iværksættere.

Især erhvervsuddannelserne skal indrettes, så flere unge får reel mulighed for at komme ind på og gennemføre en uddannelse.

Opkvalificering står helt centralt i indsatsen for at få flere indvandrere i arbejde. Både den opkvalificering, som finder sted på skoler mv., og den opkvalificering, som finder sted på arbejdspladsen.

Regeringen vil drøfte med arbejdsmarkedets parter, hvordan der kan accept af, at indvandrere, som har været uden arbejde gennem længere tid, ikke altid kan få job til fuld overenskomstmæssig løn. Og at ansættelse på særlige lønvilkår kan være det springbræt, som efter en periode giver mulighed for job på normale vilkår.

Udvidelse af jobkortordningen

Med jobkortordningen indførte regeringen i 2002 en hurtig og smidig adgang til arbejds- og opholdstilladelse i Danmark for udlændinge, som havde et konkret jobtilbud inden for en branche med mangel på kvalificeret arbejdskraft. Regeringen ønsker at udvide denne ordning, så danske virksomheder generelt får bedre muligheder for at ansætte udlændinge med særlige kvalifikationer, som virksomhederne efterspørger.

Flere indvandrere på offentlige og private arbejdspladser

Regeringen vil efter drøftelse med de kommunale organisationer fastsætte mål for offentlige institutioners ansættelse af personer med anden etnisk baggrund end dansk og vil gå i dialog med private arbejdsgivere om, hvordan virksomheder i den private sektor kan ansætte flere personer med anden etnisk baggrund end dansk.

Bekæmpelse af ekstremisme, fundamentalisme og kriminalitet

Ligestilling blandt kønnene blandt etniske minoriteter

Regeringen vil styrke indsatsen for etniske minoritetskvindes ligestilling og selvbestemmelse. Den personlige frihed og det frie valg for kvinder og mænd skal gælde for alle i Danmark uanset etnisk og kulturel baggrund. Regeringen fremlægger i 2005 en handlingsplan for at nedbryde kønsbestemte barrierer til uddannelse, arbejde og foreningslivet blandt etniske minoriteter.

Handlingsplan for forebyggelse af kriminalitet blandt børn og unge i ghettoområder

Kriminalitet og utryghed er en væsentlig årsag til den negative spiral, som præger landets ghettoområder. Regeringen vil derfor sætte særligt målrettet ind over for den vold, hærværk og udbredte småkriminalitet, der præger mange af landets ghettoområder. Foruden mere politi i de belastede områder vil regeringen - baseret på et tæt samarbejde mellem forældre, skoler, de kommunale myndigheder og frivillige - styrke forebyggelsesindsatsen over for børn og unge i ghettoer. Regeringen vil fremlægge en handlingsplan herom.

Forebyggelse af genopdragelsesrejser

Det undergraver børns muligheder for integration i det danske samfund, hvis de sendes tilbage til deres oprindelige hjemlande for at blive genopdraget. Regeringen har iværksat en række initiativer for at dæmme op for disse integrations-skadelige aktiviteter, men meget tyder på, at der er behov for yderligere tiltag. Regeringen har derfor iværksat en nærmere undersøgelse af problemets omfang, som forventes afsluttet i marts 2005. Regeringen vil herefter fremsætte forslag, som imødegår dette problem.

Program for bekæmpelse af negativ social arv

Regeringen vil udarbejde et program for bekæmpelsen af den negative sociale arv, som sammentænker initiativer på de enkelte politikområder: Børnepasning, den sociale indsats, bedre uddannelse, ungdomsklubber, integration og

kriminalitetsbekæmpelse. Alle børn og unge skal have muligheden for en god start.

BILAG II: Oversigt over regeringens initiativer på integrationsområdet i perioden 2001-2005

1. Lovgivningsinitiativer mv.

1.1. Initiativer for at få flere i arbejde

Det skal kunne betale sig at arbejde eller at tage en uddannelse

- Der er pr. 1. juli 2002 indført en ny ydelse - start-hjælp/introduktionsydelse - for personer, der ikke har været i Danmark i de sidste 7 ud af 8 år.
- Fra 1. juli 2003 er kontanthjælpen til ægtepar, der har modtaget kontanthjælp i 6 mdr., nedsat med 542 kr. pr. person pr. måned.
- Kontanthjælpen til unge under 25 år er nedsat fra 1. juli 2003. 6 måneder efter påbegyndt tilbud bliver ungedannelsen nedsat til SU-sats - dvs. for udeboende fra 5.527 kr. mdl. til 4.618 kr. mdl. Hvis en ung op-hører med eller afviser et kommunalt tilbud, nedsættes ydelsen til SU-sats med det samme.
- Den 1. januar 2004 trådte et loft over kontanthjælp og boligstøtte i kraft. Loftet har virkning for kontanthjælpsmodtagere, der har modtaget ydelse i over 6 mdr., og indebærer, at der kommer et loft for, hvor meget der i alt kan udbetales i kontanthjælp, særlig ydelse til bolig og boligstøtte.

Skærpede sanktions- og rådighedsregler

- Regeringen har skærpet sanktionsreglerne. Kommunerne skal således altid stoppe udbetalingen af økonomisk hjælp, hvis en udlænding afviser at tage imod et tilbud uden rimelig grund. Kommunerne har endvidere efter integrationslovens § 25 a og aktivlovens § 13 pligt til at foretage en rådighedsvurdering, hvis der opstår tvivl om en udlændings rådighed. Det kan være, fordi udlændingen afslår et formidlet arbejdet eller udebliver fra en formidlingssamtale. Kontanthjælpen til arbejdsmarkedsparate ledige kan i sådanne situationer nedsættes med 1/3 i 3 uger, eller i gentagelsestilfælde i 20 uger.

- Regeringen har indført et statsligt tilsyn med kommunernes rådigheds-vurderinger. Såfremt en kommune ikke har fulgt rådigheds- og sankti-onsreglerne, kan tilsynet føre til, at kommunen ikke modtager refusion for den udbetalte ydelse. Endvidere er indført et statsligt tilsyn med kommunernes visitation af kontanthjælpsmodtagere. Også her kan konsekvensen blive manglende refusion af den udbetalte ydelse, hvis kom-munerne ikke har foretaget de nødvendige sagsbehandlingskridt.

Aktiveringsindsatsen er gjort mere erhvervsrettet

- Der er indført et krav om, at kommunerne skal lave bindende, individu-elle kontrakter med den enkelte udlænding, som er målrettet beskæf-tigelse.
- Udlændinge, som har gjort en vellykket indsats for at blive integreret, kan få permanent opholdstilladelse allerede efter fem år - og ikke først efter syv år, som er det normale krav.
- Som led i aftalen om "Flere i arbejde" er viften af virksomhedsrettede tilbud gjort mere enkel. Til udlændinge, der er berettiget til introduk-tionsydelse, kan kommunalbestyrelsen give tilbud om
 1. vejledning og opkvalificering, herunder højskoleophold og særlige opkvalificerende forløb til udlændinge med en mellemlang eller lang videregående uddannelse,
 2. virksomhedspraktik på en offentlig eller privat virksomhed og
 3. ansættelse med løntilskud.
- Der kan ydes støtte til en mentorfunktion med henblik på at styrke in-troduktionen til en arbejdsplads eller uddannelse for udlændinge, som deltager i tilbud om vejledning og opkvalificering, virksomhedspraktik eller ansættelse med løntilskud. En mentorfunktion består i, at en medarbejder i virksomheden henholdsvis uddannelsesinstitutionen eller en ekstern konsulent varetager en særlig opgave med at introducere, vejlede eller oplære udlændingen.

- Kommunalbestyrelsen kan efter en konkret vurdering give tilbud om vejledning og opkvalificering i form af uddannelse, der er SU-berettigende, til udlændinge, der er fyldt 30 år, samt til udlændinge under 30 år, der har forsørgelsespligt over for hjemmeboende børn.
- Danskuddannelsen er gjort mere erhvervsrettet og fleksibel - f.eks. så der kan undervises uden for arbejdstid eller på arbejdspladsen.
- Kommunerne kan yde tilskud til opkvalificering, mentorer og hjælpemidler ved ordinær beskæftigelse.

Asylansøgere

Regeringen har med en reform af aktiverings- og undervisningsindsatsen over for voksne asylansøgere m.v. fra foråret 2003 sikret en aktiv asylfase, hvor asylansøgeren er forpligtet til at deltage i aktiviteter enten på asylcentret eller på lokale virksomheder uden for centret, ligesom asylansøgeren skal deltage i undervisning i dansk eller engelsk sprog m.v. Reformen betyder bl.a., at asylansøgere kan indgå i et korterevarende praktikophold på en virksomhed navnlig med henblik på afklaring af asylansøgerens oplyste kvalifikationer samt opkvalificering. I forbindelse med behandlingen af reformen blev det besluttet, at tage den op til vurdering i 2005. På baggrund af en evaluering, der har været forelagt regeringens Økonomiudvalg den 28. april 2005, er der tilslutning til, at reformen videreføres i sin nuværende form hvad angår de ikke-afviste asylansøgere. I den forbindelse skal Integrationsministeriet overveje mulighederne for administrative justeringer af den nuværende ordning med henblik på at fastholde et rimeligt aktivitetsniveau på asylcentre for afviste asylansøgere, herunder med henblik på at fremme en hurtigere og mere sikker hjemsendelse. Evt. justeringer forudsættes at ske inden for de eksisterende økonomiske rammer.

Familiesammenførte

- Familiesammenførte udlændinge, der forsørges af deres ægtefælle og derfor ikke modtager introduktionsydelse, skal ikke stå til rådighed for arbejdsmarkedet, hvorfor de hidtil ikke er tilbudt aktivering. Regeringen har indført mulighed for, at kommunerne også kan give nyankomne selvforsørgede udlændinge tilbud om virksomhedspraktik eller ansæt-

telse med løntilskud. Ordningen er frivillig for kommunerne og de familiesammenførte udlændinge.

Økonomiske incitamenter for kommunerne

- Staten yder fra 2004 et særligt højt programtilskud til kommunerne i introduktionsperiodens 2. og 3. år, når udlændinge tilbydes virksomhedspraktik og ansættelse med løntilskud frem for kommunale projekter.
- Der er indført et resultattilskud til kommunerne. 30.870 kr. pr. udlænding, der indenfor introduktionsperioden kommer i arbejde i mindst 6 måneder, og 20.580 kr. pr. udlænding, der gennemfører danskuddannelsen.

Trinvis model for opkvalificering

- Regeringen har indgået aftale med arbejdsmarkedets parter og KL om en ny trinvis model for opkvalificering til arbejdsmarkedet: 1. Aktiv startperiode med vejledning og danskuddannelse, 2. Virksomhedspraktik og 3. Introduktion til ordinær ansættelse (løntilskud eller ansættelse på særlige vilkår).
- Det er endvidere aftalt med arbejdsmarkedets parter, at parterne arbejder for at indføre lokalaftaler om ansættelse på særlige vilkår, f.eks. nedsat arbejdstid eller særlig lav begyndelsesløn.

1.2. Initiativer for at styrke danskindlæringen

Incitament

- Krav om bestået danskprøve eller bevis for aktiv deltagelse i danskuddannelse for at få permanent opholdstilladelse.

Udbydere

- Udbyderkredsen er udvidet, så danskuddannelserne kan udbydes af sprogcentre (kommunale og private), andre offentlige uddannelsesinstitutioner samt andre private udbydere, når der er tale om virksomheds-

baseret danskuddannelse. Selvforsørgede udlændinge, der ikke modtager aktiveringstilbud, kan selv vælge udbyder. Sprogskolernes monopol er brudt.

- Resultatstyring af udbyderne af danskuddannelserne. Kommunernes betaling til sprogskolerne er ændret til en progressionsafhængig taxameterbetaling, så sprogskolerne får betaling for hvert modul i danskuddannelsen, en udlænding gennemfører.

Indholdet i undervisning, prøver mv.

- Kommunerne har fået større fleksibilitet i forhold til danskuddannelsen med hensyn til tid, sted, indhold og tilrettelæggelse. Det skal sikre et mere individualiseret og virksomhedstilpasset undervisningstilbud, og at danskuddannelserne kan gennemføres i tæt tilknytning til arbejdspladser.
- Danskuddannelserne erhvervsrettes på alle niveauer, og kurset i samfundsforståelse - herunder undervisning i arbejdsmarkedsforhold og jobsøgning - indgår som en del af danskuddannelsen.
- Danskuddannelsen er opdelt i tre uddannelser med hver seks undervisningsmoduler. Der er klare evaluerbare mål for hvert modul, så man kan følge og måle progressionen. Efter hvert modul skal kursisten aflægge og bestå en modultest, før oprykning til næste modul kan finde sted.
- Der er etableret centralt stillede prøver som afslutning på alle tre danskuddannelser.
- Retten til danskuddannelse er begrænset til som hovedregel tre år.

Formidling af praktikpladser

- Sprogskolerne har fået mulighed for at formidle praktikpladser og jobs, idet kommunalbestyrelsen har mulighed for mod betaling at overlade en række integrationsopgaver, for eksempel jobformidling, til sprogcentre og eventuelle andre udbydere.

Deltagergebyr

- Der er indført deltagerbetaling i form af et gebyr for selvforsørgede udlændinge, der ikke er omfattet af integrationsloven, med mulighed for at differentiere gebyret, så au-pairs og andre, der kun skal være i Danmark i kort tid, betaler et lidt højere gebyr.

Forslag til lov om ændring af lov om danskuddannelse til voksne udlændinge m.fl., integrationsloven og udlændingeloven

Regeringen har fremsat forslag om ændring af lov om danskuddannelse til voksne udlændinge m.fl., integrationsloven og udlændingeloven (L 79). Lovforslaget skal bl.a. styrke familiesammenførtes danskindlæring og fremrykke og intensivere danskuddannelse til flygtninge. Lovforslaget forventes vedtaget af Folketinget den 12. maj 2005.

1.3. Initiativer for at styrke tosprogedes deltagelse i og adgang til grundskolen og ungdomsuddannelser

Folkeskolen

- Folkeskoleloven er ændret således, at der er indført obligatorisk sprogstimulering for alle børn fra tre års alderen i tilfælde, hvor barnet har behov for det.
- Der er fremsat lovforslag om styrket undervisning i dansk som andet-sprog i folkeskolen, der bl.a. betyder, at et tosproget barn fra et område med mange tosprogede børn kan henvises til en anden skole end distriktsskolen, hvor der er færre tosprogede børn. Forslaget skal sikre, at skolen har de fornødne muligheder for at give det enkelte tosprogede barn den fornødne støtte.

Friskoler

- Der er fremsat lovforslag om skærpede krav til lærernes dansk kundskaber i friskolerne og et skærpet tilsyn med undervisningen. Forslaget har bl.a. til formål at sikre kvaliteten af undervisningen af tosprogede børn i friskoler.

Social- og sundhedsuddannelserne

- Uddannelsesreglerne for social- og sundhedsuddannelserne er ændret. Der er foretaget en række ændringer i lov om de grundlæggende social- og sundhedsuddannelser og bekendtgørelse om de grundlæggende social- og sundhedsuddannelser med henblik på at lette adgangen til uddannelsen for tosprogede.

Der er således indført

- et særligt grundforløb til uddannelsen, der er tilrettelagt for flygtninge og indvandrere,
- ensartede krav til dansk kundskaber i forbindelse med optagelse,
- mulighed for fleksibel tilrettelæggelse af skoledelen på social- og sundhedshjælperuddannelsen
- nemmere adgang til social- og sundhedshjælperuddannelserne for ansøgere, der har forudgående praktisk arbejds erfaring fra beslægtede erhverv.

Erhvervsuddannelserne

- Erhvervsuddannelserne er gjort væsentligt mere fleksible, og der er etableret 23 nye korte uddannelser, hvilket bl.a. gør det nemmere for tosprogede, der i mange tilfælde kan have vanskeligt ved at gennemføre en lang uddannelse, at opnå en erhvervskompetencegivende uddannelse.

Uddannelses- og erhvervsvejledningen

- Der er gennemført en reform af uddannelses- og erhvervsvejledningen. Reformen indebærer, at vejledningen af unge indtil de er fyldt 19 år varetages af 46 kommunale vejledningscentre (UU-centre), der bl.a. har til opgave at iværksætte en særlig vejledningsindsats over for unge med anden etnisk baggrund end dansk og deres forældre.

1.4. Initiativer for at fremme etnisk ligebehandling

Den 1. juli 2003 trådte lov om etnisk ligebehandling i kraft. Loven skal sikre et højt beskyttelsesniveau mod forskelsbehandling og styrke mulighederne for, at

alle uanset race eller etnisk oprindelse kan deltage i samfundslivet på lige fod med andre borgere.

Loven indeholder:

- Forbud mod direkte eller indirekte forskelsbehandling,
- Adgang til godtgørelse til den, der har været udsat for forskelsbehandling,
- Institut for Menneskerettigheder behandler klager over forskelsbehandling

Der er endvidere gennemført ændringer af lov om forbud mod forskelsbehandling på arbejdsmarkedet, hvorved beskyttelsen mod diskrimination pga. race og etnisk oprindelse er blevet styrket, herunder ved at give Institut for Menneskerettigheder mulighed for at behandle klager over forskelsbehandling på arbejdsmarkedet.

2. Kampagner, handlingsplaner og andre initiativer rettet mod styrket beskæftigelse og uddannelse

2.1. Brug for alle unge-kampagnen

Regeringen har igangsat Kampagnen "Brug for alle unge", der startede i slutningen af 2002 og skal løbe frem til udgangen af 2006. Kampagnen skal medvirke til, at de unge og deres forældre bliver mere opmærksomme på de muligheder, der er i uddannelsessystemet, og at de bruger dem på lige fod med andre unge.

Kampagnen består af følgende initiativer:

- Der er ansat seks integrationskonsulenter, der skal medvirke til, at unge indvandrere og efterkommere bliver stillet lige med andre jævnaldrende på uddannelsesområdet, arbejdsmarkedet og i samfundslivet i øvrigt.
- Der er oprettet et team af ca. 20 rollemodeller bestående af unge med anden etnisk baggrund end dansk. Rollemodelteamet besøger skoler og

gymnasier m.v. og fortæller om deres personlige oplevelser i forbindelse med at vælge og gennemføre en uddannelse.

- Der er gennemført rekrutteringskampagner for at få flere unge med anden etnisk baggrund end dansk til at søge ind på social- og sundhedsuddannelserne og i de uniformerede erhverv (politi og forsvar).
- Der er iværksat en forstærket indsats mod frafaldet på erhvervsskolerne, bl.a. en omfattende kampagne for fremskaffelse af praktikpladser, udvikling af hjælpeværktøjer til de unge i forbindelse med praktik- og jobsøgning og etablering af jobcaféer på erhvervsskolerne.
- Der er etableret ca. 50 lektiehjælpsordninger og rekrutteret ca. 300 frivillige lektiehjælpere.
- Der gennemføres en særlig indsats for at informere og rådgive forældrene til de unge indvandrere og efterkommere.

2.2. Andre uddannelsesrettede initiativer

- Der er oprettet en hotline for unge med anden etnisk baggrund end dansk til brug for de unge, når de støder på barrierer i uddannelsessystemet.
- Undervisningsministeriet er ved at udarbejde følgende redskaber til brug for en styrket vejledning af tosprogede:
 - Orienteringspakker og vejledningsmateriale til brug for Ungdommens Uddannelsesvejledning.
 - Vejledningsmateriale m.v. med relevant information til såvel de unge som deres forældre, skrevet på relevante fremmedsprog.
 - Beskrivelsesværktøjer og visitationsmateriale til brug for sent ankomne unge, der skal videre i det danske uddannelsessystem.

- Undervisningsministeriet har endvidere iværksat følgende initiativer for at modvirke frafaldet blandt unge med anden etnisk baggrund end dansk:
 - Forsøg med en mentorordning for svage unge, her under tosprogede unge, der ofte har mere komplekse uddannelsesbehov og af forskellige årsager møder særlige barrierer, og dermed har mere specielle vanskeligheder ved at foretage det rette valg af uddannelse og klare sig i uddannelsessystemet.
 - Etablering af et *etnisk mentorkorps* af velfungerende tosprogede elever, som skal fungere som gode rollemodeller for andre elever med anden etnisk baggrund end dansk.
 - Der er i 2005 afsat midler til at sætte fokus på undervisningen i dansk som andetsprog på erhvervsskolerne, således at faget kan etableres som et kontinuerligt tilbud på valgfagsområdet.
 - Der indføres i en 3-årig periode et forhøjet grundtilskud til *særligt praktikpladsopsøgende arbejde* til erhvervsskoler med mange elever med anden etnisk baggrund end dansk.

2.3. Kampagnen 'Flere Somaliere i Arbejde'

Integrationsministeriet har i samarbejde med de ti kommuner i Danmark, som har flest somaliske borgere, Foreningen Nydansker og Det Somaliske Netværk i Danmark taget initiativ til en kampagne for at få flere somaliere i arbejde. Kampagnen blev igangsat i januar 2004 og er i samarbejde med lokale somaliske foreninger, virksomheder mv. ved at blive udmøntet i de deltagende kommuner.

De deltagende kommuner har alle udarbejdet en handlingsplan med forslag til, hvordan den enkelte kommune kan gøre en ekstraordinær indsats for at få flere somaliere i beskæftigelse, og hvordan kommunerne kan forankre indsatsen.

Indsatsområder:

- Udpegning af rollemodeller og uddannelse af frivillige somaliske resourcepersoner.
- Målrettede forløb for somaliere, der kan føre til ordinære jobs.
- Særlig indsats i forhold til dels somaliske kvinder, dels somaliske børn og unge med fokus på uddannelse.

2.4. Konsulentteam

Formålet med integrationskonsulentteamet, der blev etableret den 1. april 2005, er at udbrede de gode integrationseksempler og gøre integrationsindsatsen mere effektiv, således at flere udlændinge opnår varig tilknytning til arbejdsmarkedet. Konsulentteamet, der består af en projektkoordinator og tre konsulenter, skal rådgive kommuner og kommunale institutioner i uddannelses- og beskæftigelsesspørgsmål, og teamet skal i den forbindelse varetage følgende opgaver:

- Formidle gode, praktiske erfaringer fra kommuner, virksomheder, uddannelsesinstitutioner mv.
- Give inspiration til, hvorledes integrationsindsatsen kan tilrettelægges bedst muligt.
- Forestå vejledning og efteruddannelse af integrationsmedarbejdere og sagsbehandlere i kommunerne.
- Sikre, at de gode erfaringer bliver beskrevet i Integrationsministeriets erfaringsdatabase.

2.5. Etniske iværksættere

Som led i regeringens handlingsplan for iværksættere fra 2003 er der igangsat tre overordnede initiativer for at fremme andelen af etniske iværksættere:

- Etablering af særlige iværksætermiljøer med særlig fokus på etniske iværksættere. Regeringen yder økonomisk støtte til projekter vedrørende etniske iværksættere.
- Indførelse af iværksætteri som tema i dansk- og samfundsundervisningen på landets asylcentre og i introduktionsperioden i kommunerne.
- Undersøgelse af særlige barrierer for etniske iværksætteres muligheder for at tilvejebringe finansiering af iværksætteri.

2.6. Videnscentre for kompetenceafklaring

- I august 2004 blev der etableret fem videnscentre for kompetenceafklaring af flygtninge og indvandrere. Centrene skal yde rådgivning til myndighederne om den mest hensigtsmæssige og hurtigste form for afklaring og vurdering af udlændinge medbragte kvalifikationer.

3. Frivillig integrationsindsats

Regeringen støtter en lang række frivillige organisationers arbejde med at fremme flygtninge og indvandreres integration i det danske samfund. Det kan f.eks. være lektiehjælp til både børn og voksne, hjælp til at orientere sig som borger i kommunen, hjælp til at identificere relevante fritidstilbud, myndigheder osv.

- I Dansk Flygtningehjælp og Dansk Røde Kors er en stor del af integrationsarbejdet baseret på inddragelsen af frivillige. Omkring 3.000 frivillige er involveret i Dansk Flygtningehjælps integrationsarbejde, der har ca. 10.000 brugere. Dansk Flygtningehjælp får via satspuljen støtte på godt 15 mio. kr. om året til det frivillige arbejde. I 2003 deltog 890 frivillige i Dansk Røde Kors' arbejde, der omfattede godt 4.000 brugere. Dansk Røde Kors fik i 2003 en bevilling på 1,4 mio. kr. fra satspuljen til det frivillige arbejde.
- At gøre en indsats som frivillig kan have en vigtig integrerende effekt. Derfor var en af de eksplicitte målgrupper for Socialministeriets oplysningskampagne om frivilligt socialt arbejde "Tænd den indre varme",

som løb af stablen i eftersommeren 2004 (og hvor der blev lagt vægt på både giver og modtageraspektet), netop unge af anden etnisk oprindelse end dansk”

- Det frivillige arbejde indgår endvidere som et centralt element i den satspuljefinansierede ”Brug for alle unge-kampagne”, der løber i perioden 2003 - 2006.
- I marts 2004 indgik integrationsministeren en aftale med Danmarks Idrætsforbund, Danmarks Gymnastik- og Idrætsforeninger og Dansk Ungdoms Fællesråd om støtte til vanskeligt stillede børns deltagelse i idræts- og foreningslivet - specielt børn med anden etnisk baggrund end dansk. En foreløbig evaluering viser, at der er meget stor interesse for ordningen.

I forbindelse med udmøntning af satspuljen for 2005 er der afsat midler, som kan søges af bl.a. det frivillige forenings- og idrætsliv og de etniske minoriteters egne foreninger. Formålet er at iværksætte initiativer, der kan medvirke til at nyankomne og dårligt integrerede flygtninge, indvandrere og efterkommere bliver bedre integreret i det danske samfund.

4. Regeringens indsats mod ghettoisering

4.1. Forbedring af boligområder

- Det er som led i boligaftalen fra 2002 aftalt, at Landsbyggefonden kan yde støtte til renovering og forbedring i nedslidte almene afdelinger inden for en ramme på 1,5 mia. kr. årligt i perioden 2003-2008. Hertil kommer mulighed for at yde tilskud til dækning af udgifter til beboerrådgivere i afdelinger med økonomiske eller andre problemer. Der er hermed skabt bedre muligheder for at opbygge en konkurrencedygtig boligkvalitet i det eksisterende byggeri med henblik på at gøre det attraktivt for en bredere kreds af lejere.
- Der er som led i forårspakken (Flere i beskæftigelse - lavere ledighed) fra marts 2004 blevet fordelt 100 mio. kr. til en særlig byfornyelsesindsats, der gennemføres som en målrettet forsøgsordning i belastede boligområder i store byer.

4.2. Blandede ejerformer

- Der er gennemført en forsøgsordning med salg af almene boliger, der forbedrer mulighederne for at skabe blandede ejerformer i det eksisterende almene byggeri. Som en del af forslaget er det i problemramte boligområder muligt at sælge ledige boliger til alle interesserede - og altså ikke blot til de eksisterende lejere - for således at tiltrække en bredere kreds af mulige købere.

4.3. Regeringens strategi mod ghettoisering

Regeringen fremlagde i maj 2004 sin strategi mod ghettoisering. Hovedformålet med strategien er at forhindre en fortsat tilflytning af ressourcetsvage grupper til udsatte boligområder samt at tiltrække og fastholde ressourcestærke grupper.

- juni 2005 får de kommuner, der har almene boligområder med en høj andel af personer uden for arbejdsmarkedet, mulighed for at anvende kombineret udlejning. Med kombineret udlejning kan kommunerne afvise boligsøgende kontanthjælpsmodtagere i disse boligområder. De afviste boligsøgende skal i stedet anvises en anden passende bolig i et andet alment boligområde. Samtidig præciseres det, at kommunal anvisning i øvrigt kan ske efter en afvejning af både den boligsøgendes behov og beboersammensætningen i afdelingen
- I samme forbindelse forbedres muligheden for at foretage anvisning til privat udlejningsbyggeri i de kommuner, hvor der anvendes kombineret udlejning. Disse kommuner vil således blandt andet kunne få forhøjet statslig refusion, når de ønsker at indgå aftale med private udlejere om kommunal anvisningsret til private udlejningsboliger.
- Der er udpeget en programbestyrelse, der iværksætter en koordineret indsats i de mest udsatte boligområder og løbende vurderer behovet for dispensationer, forsøg og nye initiativer i de mest udsatte boligområder. Programbestyrelsen offentliggjorde i december 2004 en liste over boligområder, som den vil beskæftige sig med i perioden 2004-2008. For at udarbejde en langsigtet strategi for områderne, iværksætter Programbestyrelsen en dialog med de kommuner, hvori boligområderne

er beliggende, således at der kan indgås konkrete samarbejdsaftaler med kommunerne.

- Der sker uddeling af puljemidler til projekter med relation til udsatte boligområder. I alt ca. 90 mio. kr.
- Der etableres boligbanker i de mest udsatte områder. Her kan borgere få information om andre boligtyper samt råd og vejledning om, hvordan man optager boliglån m.m. Der etableres desuden jobbutikker i ghettoområder og andre udsatte boligområder.
- Det undersøges i hvilket omfang kommuner med udsatte boligområder anvender de eksisterende muligheder for at fremme en mere afbalanceret beboersammensætning.
- Der sker en afklaring af, hvordan det bliver muligt for almene boligorganisationer at foretage udlejning til erhvervsformål, således at der blandt andet kan blive bedre mulighed for at etablere mere butiksliv og andre servicefunktioner i de udsatte boligområder.
- Der udvikles coach-ordninger for etniske iværksættere, hvor der gives skræddersyet rådgivning om marketing, skat m.m., ligesom der etableres særlige iværksættercentre i ghettoområder. Som støtte til iværksættere er det fra starten af 2005 desuden blevet muligt at optage særlige kom-i-gang lån.

4.4. Øvrige indsatser vedrørende udsatte boligområder.

- I perioden 2004 - 2008 støttes en række initiativer, der specifikt har til formål at fremme integrationen af etniske minoriteter i ghettoområder. Det drejer sig om lektiehjælpsordninger, lokale rollemodeller og natteravne, frivillighedsarbejde og sports- og idrætsaktiviteter.
- I starten af 2005 er der udskrevet en idékonkurrence om Strategier for udsatte boligområder. Projekterne præsenteres på en konference ultimo 2005, hvor vinderprojektet offentliggøres. Der er afsat i alt 500.000 kr. til konkurrencen, hvoraf der afsættes 300.000 kr. til præmier.

- Medio 2005 iværksættes en informationskampagne over for nuværende og potentielle lejere samt almene og private udlejere om mulighederne for at foretage sanktioner over for lejere, der skaber frygt og uro blandt de øvrige beboere, og som tilsidesætter god skik og orden.

5. Fremme af demokrati, ligebehandling og mangfoldighed og bekæmpelse af racisme, ekstremisme og fundamentalisme

5.1. Medborgerhåndbogen

- Bogen Medborger i Danmark forelå i oktober 2003 både som fysisk bog og som internetudgave med lyd på otte sprog. Tanken er, at nyankomne udlændinge, allerede inden de kan tilstrækkeligt dansk, kan få en forståelse for det danske samfund og dets værdier og normer. Bogen kan anvendes selvstændigt eller som klassesæt i undervisningen i dansk og samfundsforståelse.
- Inden for kort tid lanceres yderligere 9 sprogversioner af Medborger i Danmark sammen med en ny hjemmeside, www.medborger.dk med en række yderligere materialer med information, opgaver og øvelser om f.eks. arbejdsmarkedet, skole og uddannelse, børneopdragelse m.v. og om samfundets grundlæggende værdier - bl.a. folkestyret og dets principper om personlig frihed og ligestilling for alle og velfærdssamfundets principper om pligter og rettigheder. Hjemmesiden og det opfølgende arbejde herom skal samtidig - med materialeoversigter og undervisningseksempler - ruste underviserne til at formidle disse emner på nye måder og langt bedre end hidtil

5.2. Handlingsplan til fremme af ligebehandling og mangfoldighed og til bekæmpelse af racisme

- Som opfølgning på FN's verdenskonference i Sydafrika 2001 har regeringen vedtaget en handlingsplan til fremme af ligebehandling og mangfoldighed og til bekæmpelse af racisme i november 2003. Handlingsplanen består af 14 initiativer. Initiativerne består blandt andet af forskning, dialog- og deltagerkabende aktiviteter og en række indsatser på arbejdsmarkedet og i boligområder.

5.3. Handlingsplan for indsats mod tvangsægteskaber

- I august 2003 blev regeringens handlingsplan for indsats mod tvangsægteskaber, tvangslignende ægteskaber og arrangerede ægteskaber i perioden 2003-2005 lanceret. Handlingsplanen indeholder 21 initiativer til bekæmpelse af sådanne ægteskaber, blandt andet informations- og rådgivningsindsats og etablering af pigeclubber og botilbud.
- I samme periode har der været afsat ca. 40 mio. kr. til en pulje til styrkelse af indsatsen mod familierelateret vold, tvangsægteskaber mv. blandt etniske minoriteter.

5.4. Genopdragsrejser og andre langvarige udlandsophold med negativ betydning for integrationen

- Aldersgrænsen for mindreårige børns krav på familiesammenføring er nedsat fra 18 år til 15 år med henblik på, at mindreårige børn, der skal bo i Danmark, kommer til landet så tidligt som muligt og får så stor en del af deres opvækst i Danmark som muligt.
- Børns familiesammenføring her til landet i tilfælde, hvor den ene forælder opholder sig i hjemlandet eller et andet land sammen med barnet, er blevet gjort betinget af, at barnet har eller har mulighed for at opnå en sådan tilknytning til Danmark, at der er grundlag for en vellykket integration her i landet.
- Begrænsning af krav på et barns familiesammenføring med herboende forældre i tilfælde, hvor barnets tidligere opholdstilladelse er bortfaldet, for eksempel som følge af en genopdragsrejse, med henblik på at sikre at herboende børn med udenlandsk baggrund i videst muligt omfang får deres opvækst her i landet.
- Ændring i reglerne om erhvervelse af dansk indfødsret ved erklæring, således at indfødsret alene tildeles velintegrerede udlændinge.
- Ændring af reglerne om ret til børnetilskud og børnefamilieydelse under ophold i udlandet, således at det er en betingelse for at modtage disse ydelser, at barnet opholder sig her i landet.

- Der er afsat en pulje til en styrket indsats mod blandt andet genopdragsrejser i form af en hotline (telefon og e-mail).

5.5 Handlingsplan til bekæmpelse af mænds vold mod kvinder og børn i familien

- I april 2005 blev en samlet handlingsplan til bekæmpelse af vold mod kvinder lanceret. Handlingsplanen indeholder en lang række initiativer til støtte af ofre, behandling af voldudøveren, oplysning samt information til fagfolk.
- Regeringen har sammen med satspuljepartierne afsat 64 mill. kr. til indsatsen over de næste fire år.
- Etniske minoritetskvinder kan være svære at nå med den støtte, der normalt tilbydes voldsramte kvinder, hvorfor en lang række initiativer i handlingsplanen direkte er rettet mod at bekæmpe vold mod etniske minoritetskvinder med deres særlige behov
- Blandt initiativerne er udbygning af netværk, efterværn, undersøgelse om etniske minoritetsbørn på krisecentre, kampagne "Stop volden" målrettet etniske kvinder samt efteruddannelse af personale i kommunerne mv.

5.6 Perspektiv- og handlingsplan for ligestilling 2005

- Hvert år i marts lanceres en perspektiv- og handlingsplan for ligestilling. Regeringen har i planen for 2005 prioriteret kønligestilling blandt etniske minoriteter som et særligt indsatsområde.
- Der er iværksat en oplysningskampagne for at informere om ligestilling og om kvinders rettigheder i det danske samfund, herunder om økonomi, skilsmisse, børn og vold. Kampagnen er startet med møder på sprogskoler og følges op af bl.a. en informationspjece med nyttige oplysninger og kontaktadresser.
- Som led i handlingsplanen er ligestillingsministeren endvidere i gang med en dialogrække med etniske minoriteter om ligestilling, uddannel-

se og arbejde. Det første møde foregik med mødre og døtre fra etniske minoriteter på en skole i København, mens de kommende møder bliver holdt andre steder i landet og bl.a. fokuserer på mænd og drenge.

TRYKT UDGAVE
ISBN: 87-91579-72-4

ELEKTRONISK UDGAVE
Elektronisk ISBN: 87-91579-73-2